

《托拉奧爾》· 帕拉沙 VAYEITZEI · 瑪瑪爾 2

ביאור על הנ"ל

上文解釋

雅各（יעקב）的名字把最高點的字母，（yud）與腳跟相連；他將超越一切世界的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）引下至最低的層次：他藉著提升毫無生命的「石頭」——字母，以及靈魂中自我消融的智慧（חכמה，Chochmah）——並下降到哈蘭（חרן），轉化那裡的黑暗，使最低處也成為「אלקים（Elokim）的居所」；如此一來，將來甚至連（הי）הוי在充滿世界時，也只會顯得是遮蔽，即 אלקים。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeitzei/2/

核心要旨

雅各（יעקב）的名字把最高點的字母，（yud）與腳跟相連；他將超越一切世界的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）引下至最低的層次：他藉著提升毫無生命的「石頭」——字母，以及靈魂中自我消融的智慧（חכמה，Chochmah）——並下降到哈蘭（חרן），轉化那裡的黑暗，使最低處也成為「אלקים（Elokim）的居所」；如此一來，將來甚至連（הי）הוי在充滿世界時，也只會顯得是遮蔽，即אלקים。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇 maamar 提出兩個關於雅各誓言的問題：הי怎能成為「אלקים」，石頭又怎能成為「אלקים」的居所？答案是透過雅各這個人物；他的名字可拆作 יו"ד עקב（yud-akev，最高點與腳跟），藉著他，三百七十道至高之光，以及超越世界層層下延之鏈（השתלשלות，hishtalshelus）的無限之光，都能到達每一個猶太靈魂。雅各所取的石頭就是字母；相對於它們所承載的意義，字母毫無生命；正如在 הי 面前，所有受造物都只不過是一個字母。正因字母毫無生命，它們反而能被提升到最高處，達至環繞一切世界之光（סובב כל，sovev kol almin）。只有作為自我消融之智慧的器皿的 yud，才有這種能力；石柱與油則描述了更進一步的階段：上升至十三項慈悲屬性，以及將至高智慧引入妥拉；研習妥拉時，應懷有在西奈山所感受到的敬畏。雅各下降到哈蘭——那裡是受阻的「喉嚨」，קליפות（kelipos，外殼）由此汲取滋養——是為了轉化它，使哈蘭成為歌詠（רנה，rinah），並帶來以撒（יצחק）的歡笑。將來，當邪惡被轉化時，無限之光本身將顯露；被提升的石頭將成為 הי 的居所，而每一次無盡的上升，都要經過一個「十分之一」——冠冕（כתר，Keser）的自我消融。

綱要

- 1 問題與雅各之名** 11-2
הי怎能成為אלקים，石頭又怎能成為אלקים的居所？雅各是「拯救」；藉著他，三百七十道光以及所有神聖流注都被引下。
- 2 超越世界層層下延之鏈的光** 13
世界依靠一道經過收縮（צמצום，tzimtzum）的光芒而生存；藉著雅各，超越一切世界的無限之光本身照耀每一個猶太靈魂。
- 3 石頭就是字母** 14-5
字母承載意義，正如石頭承載人；相對於意義，字母毫無生命。在 הי 面前，所有受造物都只是一個字母。正因字母毫無生命，它們能升至環繞之光；這就如同圓圈的末端與起點相接。

4 yud、石柱與油

¶6-9

只有作為自我消融之智慧的器皿的 yud 才會被提升；石柱代表進一步上升至十三項慈悲屬性（以 yud 和 vav 表示）。一則注釋說明，為何此處的 vav 高於 yud；油則象徵從隱藏的心智流注至口傳妥拉的律法。

5 帶著西奈山的敬畏研習妥拉

¶10-12

目標在於油：將至高的智慧引入妥拉，甚至引入關於世俗事物的律法。明白這一點，人便會帶著西奈山的敬畏來研習，因為在無限之光面前，沒有任何事物隱藏得了。

6 從別爾謝巴到哈蘭，以及以撒的歡笑

¶13-16

雅各從自我消融屬性的源頭下降到哈蘭；那裡是受阻的喉嚨，流注被阻塞，如同流亡時期以及以自我為中心的研習。雅各下降是為了轉化它：哈蘭成為歌詠，而以撒的喜樂將與 משיח (Moshiach) 一同顯露。

7 和平與誓言的實現

¶17-20

回返是藉著和平而實現；和平能將相反者結合。將來，無限之光本身將顯露，因此世界中的 ה' 將如同 אלקים，而被提升的字母將成為 אלקים 的居所。

8 無盡的十分之一

¶21-22

將來每一次上升，都需要保留前一層次的餘分，作為由下而起的激發，即「十分之一」。括號中的注釋說明，這指的是冠冕：層次之間無聲的自我消融；由於冠冕有兩個 פרצופים (partzufim, 面相結構)，所以此處加倍。

關鍵概念

雅各作為「最高點與腳跟」 יעקב — יו"ד עקב

雅各之名可拆作 yud（最高點）與 akev（腳跟）：他將超越一切世界的光引下至最低的層次。

三百七十道光 ש"ע נהוריך

這些至高之光由「拯救」（ישועות, yeshuos）一詞中的 ש"ע 字母暗示，並藉著雅各顯露。

字母如石頭 אבנים הן אותיות

依據《Sefer Yetzirah》，字母是「石頭」：字母承載意義，如同石頭承載人；相對於意義，字母毫無生命；正因如此，它們能被提升到最高處。

智慧作為 koach mah חכמה — כ"ח מ"ה

Chochmah 可解作「『什麼』之力」：這是心智與靈魂中自我消融的核心，也是無限之光所安住的唯一器皿。

yud 與 vav וידין וויין

在描繪十三項慈悲屬性的卡巴拉意象中，每根髮絲的源點是 yud，延展的髮絲則是 vav；這篇 maamar 將雅各的石頭「在他的頭旁」與「作為石柱」對應於此。

哈蘭與 rinah חרן — רנה

哈蘭是「乾涸的喉嚨」，神聖流注在此受阻，外殼汲取滋養；當字母 cheis 展開為 hei 時，哈蘭便轉化為 rinah，即歌詠。

制服與轉化 אתכפיא ואתהפכא

先制服另一側（סטרא אחרא, sitra achra），再將其黑暗轉為光；這帶來以撒的「歡笑」，也是下降的目的。

Havayah 與 Elokim הוי' ואלקים

Havayah 是賦予生命的內在之光；Elokim 是遮蔽並保護它的隱蔽。將來，當 ה' 充滿世界時，相對於顯露的無限之光，它也只會是「אלקים」。

作為冠冕的十分之一 מעשר — כתר

每一層次所留下、促發下一次上升的餘分；它就是冠冕，是十個屬性中的第十個。冠冕無聲的自我消融，使一個世界得以升至其上的世界。

問題與雅各之名

1 ביאור על הנ"ל¹

對上述內容的解說

這個標題表明，本篇講論（מאמר，maamar）是對 Torah Ohr（תורה אור）中 Vayetzei 篇前一講論的進一步解說。它承接了關於雅各（יעקב）旅程及他立起那塊石頭的不同經文，並作更深入的探討。

2 והיה הוי"ה לי לאלקים והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלקים³。 להבין ענין תפלה ובקשה זו שהוי"ה יהי [יהיה] בבחי' אלקים והאבן בבחי' בית אלקים。

「Havayah（הוי）將成為我的 אלקים（Elokim）；我立為柱子的這塊石頭，將成為 אלקים之家。」[我們需要]明白這祈禱與請求的含義：願 Havayah 處於 Elokim 的層次，而石頭處於 אלקים之家的層次。

雅各（יעקב）在伯特利（בית אל，Beis El）的誓言，照字面說來很簡單：「אלקים將作我的 ה'。」這篇論述（מאמר，maamar）將它解讀為一項請求：願 ה'——也就是 ה' 超越世界的一面——來到 אלקים 的層次，也就是 ה' 臨在於自然之中的一面；並且，雅各所立的石頭成為 ה' 的居所。經文的這兩部分都需要解釋。

וכדי להבין⁴ איך תהיה האבן במדרגה גדולה כ"כ [כל כך] להיות מכון ומשכן להשראת קדושה עליונה עד שיהיה חל שם שמים על האבן שתהיה נק' בשם בית אלקים。 הנה צריך להבין ענין הפרשה כולה ויצא יעקב⁵ כו'

為了明白石頭如何能處於如此崇高的層次，成為至高神聖得以安住的固定之處與居所，甚至使天之名臨於石上，以致它被稱為「אלקים之家」，我們必須明白整個妥拉段落「雅各出發了」等的含義。

第二個問題是：石頭是物質中最低、最無生命的一類，怎能成為至高神聖安住之處，以致天之名臨於其上，使它被稱為「אלקים之家」？為了回答這個問題，阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）說，我們必須先明白整個妥拉段落（פרשה，parsha），從「雅各出發了」開始。

והענין דכתיב צוה ישועות יעקב⁶ בחי' יעקב נקרא ישועות

事情是這樣的：經上寫道：「命令雅各的救恩。」雅各這一層面被稱為「救恩」（ישועות，yeshuos）。

他首先引用《Tehillim》（תהלים）中的一句：「命令雅各的救恩。」這句話把「雅各」這個名字與「救恩」一詞（yeshuos）連結起來：雅各本身的層面就被稱為「救恩」。

וביאור מלת ישועות הנה שרש התיבה הוא ש"ע [ש"ע (370)] ושאר אותיות הם נוספות בתיבה כלומר ש"ע"י בחינת יעקב מתגלית ש"ע [ש"ע (370)] נהורין⁷ עילאין

至於「救恩」(ישועות)一詞的解釋：這個詞的詞根是 ש"ע [其數值為370]，其餘字母則是附加在這個詞上的。也就是說，藉著雅各這一層面，三百七十道至高之光 (ש"ע נהורין עילאין, shin-ayin nehorin ila' in) 得以顯露。

「救恩」(ישועות)一詞可讀作以 ש"ע 為詞根，其餘字母是附加的。ש"ע 的數值是370，令人聯想到卡巴拉關於三百七十道至高之光的教導。因此，「雅各的救恩」意指雅各是這些崇高之光得以顯露的通道。

וגם ש"ע הוא מלשון וישע ה' אל הבל⁸ שהוא לשון הפנה דהיינו שכל פינות והמשכות עליונות פונות ונמשכות ע"י בחי' יעקב יו"ד עקב.

此外，ש"ע也源自「轉向亞伯」這句話中的用法，表示轉向[某人]。也就是說，一切上方的轉向與引降，都經由雅各這一層面而轉向，並被引降下來；[這就是] yud-akev (יו"ד עקב，即 יו"ד (yud，希伯來字母) [與] עקב (akev，腳跟))。

ש"ע還有第二種讀法：在「(הבל)轉向亞伯」這句話中，相同的字母表示轉向、留意。ה'向世界所作的一切「轉向」，也就是祂向下引降的光流，都經由雅各而來。雅各這個名字可拆分為 יו"ד (yud，第一個字母) 和 עקב (akev，腳跟)：yud是最高之點，延伸至腳跟，也就是最低之處。

第 2 節 · 13

超越世界層層下延之鏈的光

3 וענין נהורין והמשכות הללו היינו גילוי ההארות והמשכות מאור א"ס עצמו שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'.

這些光明與下引，意即無限之光 (אור אין סוף, Or Ein Sof) 自身的光照與下引之顯現；它正如其名所示，確是無有盡頭，等等。

這些「光明」與「下引」，乃是無限之光自身的顯現。其名 אין סוף 意為「無有盡頭」，正確描述了它的本質：無邊無際。

ואינו בגדר עלמין כלל וכולא קמיה כלא ממש חשיב ולית מחשב' תפיסא ביה ואין ערוך אליו כו'.

它完全不屬於世界的範疇；「在祂面前，一切都確實被視為虛無」，「任何思維都不能把握祂」，也沒有任何事物可與祂相比，等等。

無限之光完全不屬於世界這一範疇。與它相比，一切都如虛無；任何思維都不能把握它，也沒有任何事物能與它相比。

כי מלכותך מלכות כ"ע [כל עלמין]⁹ והודו וזיוו על ארץ ושמים כו' זיו והארה בעלמא המתלבש' ומתפשטת בתוך עלמין

因為「祢的王權是統轄一切世界的王權」，而「祂的榮耀」與祂的光輝「在地與天之上」，等等：這不過是一道光輝與照明，披覆於諸世界之中，並在其中伸展開來，

充滿諸世界的，只是 ה' 的一道光輝。 ה' 與諸世界的關係——作為它們的君王——僅被稱為覆於地與天之上的「榮耀」與「光輝」：那是一道光，不是源頭本身，而是披覆於諸世界之中。阿爾特雷貝在經文中添上「光輝」一詞，以闡明這一點。

להוות' [להוותם] ולהחיותם להיות חיים וקיימים מאין ליש בבחי' העלם והסתר אור א"ס ב"ה עצמו שלא יבטלו העולמות במציאות ויחזרו להיות אין ואפס כמו שהיו

使它們得以形成並獲得生命，從無而有，存活並存在；這是藉著使蒙受祝福的 **אין סוף** 自身隱而不顯的方式，免得諸世界被消融而不復存在，重新歸於無有，如同它們原先那樣 [尚未被創造之前]；

這道光輝使諸世界從無而有，並賦予它們生命。它必須以隱藏的方式降臨：若無限之光本身顯露出來，諸世界便會被消融，重新歸於無有，如同創造之前那樣。

דהיינו ע"י כמה צמצומים והתלבשות שונות בירידת המדרגות כדרך וסדר ההשתלשלות אבל אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו רם ונשא כו' והוא למעלה מעלה מבחינת ההשתלשלות

也就是藉著多重收縮（**צמצומים**，tzimtzumim）以及在層層下降的階序中各種不同的披覆，依循世界層層下延的鏈條（**השתלשלות**，hishtalshelus）的途徑與次序。然而，**אור אין סוף** 本身及其榮耀，崇高而超越，等等；它遠遠超越 **השתלשלות** 的層面（**בחינה**，bechinah）。

這種隱藏是藉著多重收縮與各種衣著而形成，沿著世界的鏈條一層層下降。然而，無限之光的本身仍崇高超越，遠在整個世界鏈條之上。

וע"י בחי' יעקב יו"ד עקב¹⁰ נמשך אא"ס [אור אין סוף] ב"ה שלמעלה מבחי' ההשתלשלות שיאיר למטה בגילוי הנפש אלקות שבכל א' מישראל להיות גילוי אור א"ס ב"ה ממש על נפשו.¹¹

藉著雅各（**יעקב**，Yaakov）的層面——「י」與「腳跟」相連（**יו"ד עקב**，yud-akev）——那超越 **השתלשלות** 層面的、蒙受祝福的 **אור אין סוף**，得以引下，使它在下方照耀，向每一位猶太人的具有 **ה' 性質** 的靈魂（**נפש האלקית**，nefesh Elohis）顯明，從而使蒙受祝福的 **אור אין סוף** 本身在他的靈魂上顯現。

這裡指出雅各獨特的作用：藉著他，那超越世界鏈條的光被引下，在每一位猶太人的具有 **ה' 性質** 的靈魂上公開照耀。這就是雅各作為「**י—腳跟**」：最高者達至最低處。

石頭就是字母

4 והיינו ע"י שלקח מאבני המקום וישם¹² מראשותיו. אבנים הן אותיות כמ"ש בס"י [בספר יצירה] שני אבנים¹³ בונות שתי בתיים.

這是藉著他取了「地方的石頭，並把[它們]放在他的頭旁」。石頭就是字母，如《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה）所說：「兩塊石頭建成兩座房屋。」

Yaakov (יעקב) 藉著取「地方的石頭」並把它們放在頭旁，將超越性的光引下來。依照《Sefer Yetzirah》的說法，字母被稱為「石頭」（兩個字母組成兩種組合，「兩塊石頭建成兩座房屋」），因此石頭就是字母。

והטעם שנקראו אותיות בשם אבנים הוא כי כמו שע"י כמה אבנים נבנה בית לשבת אדם כו' כך ע"י כמה צירופי אותיות נעש'י [נעשית / נעשים] תיבות ומכמה צירופי תיבות נעשה ענין שלם שמתוכו מובן ומושג איזה השכלה והשגה

字母之所以被稱為「石頭」，原因在於：正如藉著若干石頭建成一座房屋，供人居住，等等；同樣，藉著若干字母的組合形成詞語，再藉著若干詞語的組合形成完整的論述，從中便能理解並掌握某種觀念與認知。

字母被稱為石頭的第一個原因是：石頭組合起來，建成供人居住的房屋；同樣，字母組合成詞語，詞語又組成完整的篇章，人便能由此理解一個觀念。

והרי השכל שורה ומתלבש באותיות הללו וכתפארת אדם לשבת בית¹⁴ ע"י צירופי אבנים

心智安住並包裹在這些字母之中，正如「人的榮美，居住在房屋中」，這是藉著石頭的組合而成的。

觀念「居住」在字母之中，如同人居住在由石頭建成的房屋裡；阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）借用了以賽亞（ישעיהו）「人的榮美，居住在房屋中」這句話。

ועוד טעם אחר¹⁵ כי כמו שהאבנים הם דומם ואין להם ערך ויחוס לאדם הדר בבית שנבנה מהאבנים כך

האותיות הן בחי' דומם לגבי השכל השורה ומתלבש בהם ואין להם ערך ויחוס אליו

還有另一個原因：正如石頭是無生命的，與居住在石頭建成的房屋中的人毫無可比之處，也沒有任何關聯；同樣，相對於安住並包裹在字母中的心智，字母處於無生命的層次，與心智毫無可比之處，也沒有任何關聯。

第二個原因是：石頭沒有生命，與住在其中的活人毫無共同之處。同樣，相對於它們所承載的觀念，字母也彷彿沒有生命，與觀念毫無可比之處。

ולכן בטלים הם לגבי השכל (ועמ"ש בפ' בראשית בד"ה להבין בתוספת ביאור ענין וייצר)¹⁶

因此，相對於心智而言，它們完全屈從於心智。（又可參見Bereishis（**בראשית**）篇中〈為了理解，並進一步闡明「祂塑造」一事〉。）

由於字母與觀念相比微不足道，因此它們完全從屬於觀念。括號中引讀者參閱Bereishis篇的一篇maamar，論述「祂塑造」一事；該處稱字母為靈魂中「無生命」的層次。

ולכן נק' הוי' צבאות אות הוא בצבא דילי' [דיליה]¹⁷ שכל העולמות והברואי' [והברואים] נתהוו מבחי' אותיות שבעשרה מאמרות שנברא בהם העולם יהי אור יהי רקיע כו'.

因此，祂被稱為「**ה' (Havayah) צבאות (Tzevakos)**」[萬軍的**ה'**]：「祂是祂的軍旅中的一個記號（**אות**，字母）」，因為一切世界與受造物，都是由十句創世之言的字母層次而成的；世界就是藉著這些話語被創造的：「要有光」、「要有穹蒼」，等等。

這說明了「Havayah Tzevakos」這個名稱：塔木德的話「祂是祂的軍旅中的一個記號（**אות**）」被解讀為：其中的「**אות**」意指「字母」。一切世界與受造物，都是由創世十句話語的字母而成，例如「要有光」；所以每一樣受造物，根源上都是**ה'**言語中的字母。

וכל צבא השמים העליונים אלף אלפין ורבוא רבבן¹⁸ ולגדודיו אין מספר¹⁹ הם בטלים לגבי אור א"ס ב"ה כבטול האותיות שהן בחי' דומם לגבי השכל

一切上界天軍——「一千個千和一萬個萬」，以及「祂的軍旅無法計數」——相對於無限之光（**אור אין סוף**，Or Ein Sof），願祂受頌讚，都處於自我消融的狀態；這正如字母處於無生命的層次，相對於心智時的自我消融。

即使是浩瀚無邊的天軍——但以理所描述的千千萬萬、萬萬千千——在無限之光面前也全然處於自我消融的狀態，正如字母相對於觀念而言微不足道。

מאחר שהם בחי' גבול ת"ק שנה כו' ונבראים ומחודשים מאין ליש הרי אין ערוך אליו ית'

既然它們處於有限的層次，受限於五百年[的跨度]，等等，而且是被創造出來、從無到有地更新而生，那麼它們與祂，願祂受頌讚，便毫無可比之處。

它們是有限的，甚至有具體的尺度限制，例如賢者用以衡量諸天距離的「五百年」（Chagigah 13a）；它們也是從無中被創造出來的，因此與**ה'**毫無可比之處。

וכנודע ענין הערך במספר²⁰ שמספר א' לגבי אלף אלפים כו' יש לו איזה ערך ויחוס

眾所周知，就數目上的比較而言，數目「一」相對於一千個千等等，仍有某種比例與關聯；

數目的例子使這一點更加鮮明：即使把一與一百萬相比，一仍只是其中的一小部分，因此仍與之有所關聯。

משא"כ אליו ית' שהוא א"ס ב"ה אין ערוך כלל ולכן נק' אות הוא בצבא דילי' [דיליה] שכל הצבאות אינן אלא בחי' אות א' לגבי אור א"ס ב"ה.

但祂並非如此：祂是無限者（אין סוף，Ein Sof），願祂受頌讚；與祂全然無可比擬。因此，祂被稱為「祂在祂的軍旅中是一個字母（אות）」；因為一切軍旅相對於無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），願祂受頌讚，都不過是一個אות。

然而，任何有限之物與無限者之間都毫無比例可言。這就是賢者們說「祂在祂的軍旅中是一個אות」的原因：所有軍旅合在一起，在無限之光面前也不過是一個אות。

5 והנה באבני המקום שהם בחי' אותיות כתיב וישם מראשותיו²¹ שהגביה והעלה אותם למעלה מעלה מבחי' ההשתלשול [ההשתלשלות] דהיינו לבחי' סוכ"ע

如今，論到「那地方的石頭」——它們屬於字母這一層面——經文寫道：「他把[它們]放在頭旁」：這是指他將它們提升、高舉到遠遠超越世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）的層面，也就是提升至環繞一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）的層面。

「他把它們放在頭旁」意指雅各（יעקב）將字母——最低的層面——提升到遠遠超越整個世界層層下延的鏈條之處，直至環繞一切世界之光（סובב כל עלמין）；這超越一切層級。

כי לפי שהאותיות הן בחי' דומם לכך יש להם כח ויכולת לעלות למעלה מעלה כנודע שנעוץ תחלתן בסופן²² דייקא וסוכ"ע הוא כמשל העיגול שממטה נעשה מעלה. וכמ"ש ומתחת זרועות עולם.²³

因為字母處於無生物的層面，所以它們有力量和能力升到極高之處；眾所周知，「它們的起始恰恰嵌入其終末之中」；而環繞一切世界之光（סובב כל עלמין）就如圓圈的比喻：在圓圈中，下面之處成為上面。正如經上所寫：「而下方是世界的臂膀。」

正因字母「無生命」且毫無自我意識，它們才能升至最高處。《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה）教導，終末與起始相繫；而環繞一切世界之光（סובב כל עלמין）如同一個圓圈，最低點與源頭的距離，正如最高點與源頭的距離。經文「而下方是世界的臂膀」也以同樣方式解讀：永恆的「臂膀」延伸到最低之處。

第 4 節 · 16-9

yud、石柱與油

6 והנה כתיב ויקח מאבני המקום²⁴ ולא כל אבני לפי שלא כל האותיות יש להן כח זה אלא אות היו"ד שהוא בחי' כלי לחכמה

現在經文說：「他取了那地方的石頭」，而不是「所有的石頭」，因為並非所有字母都有這種能力，只有字母 yod，它是智慧（חכמה，Chochmah）的器皿這一層面。

經文說雅各（יעקב）取了「石頭」中的一些，而非全部。阿德莫爾·哈扎肯讀出其中的暗示：並非每個字母都能提升到最高層面，只有字母 yod；它是最小的字母，只是一個點，也是智慧的「器皿」。

25 **וחכמה הוא כח מ"ה [מה] בחי' בטול ולכך שורה שם ומתגלה אור א"ס ב"ה הסוכ"ע כי הוי' בחכמה כו' ואין אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה אלא במי שבטל כו'.**

智慧就是「何之力」（**כח מ"ה**，koach mah），即自我消融（**ביטול**，bittul）這一層面。因此，無限之光（**אור אין סוף**，Or Ein Sof），願祂受頌讚，也就是環繞一切世界之光（**סובב כל עלמין**，sovev kol almin），便安住並顯現於此，因為「**הוי' (Havayah) 在智慧中**」等等；無限之光，願祂受頌讚，只安住並顯現於自我消融者之中，等等。

智慧被解讀為「何之力」，意指一種心智，認知到自身一無所有。無限之光只安住於具有這種自我消融之處，正如「**ה'以智慧奠立大地**」這句經文所暗示的。

26 **וזוהו האבן אשר שם מראשותיו (ועמ"ש²⁶ ע"פ מאמר הרע"מ [הרע"א מהימנא] פ' כי תשא בענין אבנא למשקל בה דא י') ואח"כ וישם אותה מצבה²⁷**

這就是「他放在頭旁的那塊石頭」。（另請參閱對《Ra' aya Mehemna》（**רע"א מהימנא**，忠信的牧者）在《Ki Sisa》篇所說之話的解釋，其中論及「用來稱量的石頭：這就是字母 י'。」）之後，「他把它立為一根柱子」，

因此，「他放在頭旁的那塊石頭」就是字母 י'。括號所指的是《Ra' aya Mehemna》（「忠信的牧者」，《Zohar》的一個部分）在《Ki Sisa》篇所說的話；它在解釋「用來稱量的石頭」時說：「這就是字母 י'。」接著，雅各把石頭豎起，立成一根柱子。

וכתרגומו ושוי יתה קמא²⁸ שהוא כמ"ש קמה אלמתיוגם נצבה שמה שהיתה האבן מונחת למטה בארץ אח"כ הקים אותה והגביה אותה עוד ממטה למעלה²⁹

正如《Targum》譯作「他把它立置（**קמא**，kama）」，這也如經文所說：「我的禾捆起立（**קמה**，kamah），也直立起來。」也就是說，石頭原先躺在地上的低處，後來他使它立起，又進一步由下而上地把它舉高。

昂克羅斯譯本（**תרגום אונקלוס**）把「他把它立為一根柱子」譯作「他把它立置」（kama）；《約瑟》的夢中也用了「我的禾捆起立（kamah），也直立起來」這個詞。石頭起初躺在地上，後來被豎立起來，這便是進一步由下而上的提升。

והיינו עליי [עלייה] אחר עליי [עלייה] לבחי' ומקורות י"ג מדות רחמים עליונים שהן בחי' יודי"ן ווי"ן^{30, 31} כי מקום יניקת השערה והגומא שלה הוא בחי' י' והשערה עצמה שהיא המשכה היא בחי' ו'

這就是層層上升，達到至高十三種慈悲屬性的層面及其源頭；它們屬於字母 ו' 與字母 י' 這一層面。因為，頭髮汲取養分之處及其毛囊，屬於字母 ו' 這一層面；頭髮本身則是字母 י' 這一層面，因為它是向下延伸的流注。

這第二次提升抵達至高十三種慈悲屬性的源頭。在卡巴拉中，這十三者被描繪為阿里克安平（**אריך אנפין**，Arich Anpin；意為「長面」，是冠冕（**כתר**，Keter）的外在層面）鬚鬚的十三種修飾形態（**תיקונים**，tikunim）。每根鬚鬚的毛髮有兩個部分：毛囊是收縮的點，毛髮從中汲取養分，屬於字母 ו'；毛髮本身則是一條承載流注向下的線，屬於字母 י'。

וזהו וישם מראשותיו וישם אתה מצבה שמתחלה כאשר שם מראשותיו היא בחי' יו"ד ואח"כ נעשה מצבה הוא בחי' וא"ו וכל בחי' הללו הם בחי' העלאה ממטה למעלה

這就是「他把它放在頭旁……又把它立為一根柱子」：起初，當他把它放在頭旁時，它是字母 ך，這一層面；之後，當它成為一根柱子時，它便是字母 ם，這一層面。所有這些層面，都是由下而上的提升。

因此，經文所述的兩個階段分別對應這兩個字母：放在他頭旁的石頭是字母 ך，豎立為柱子的石頭是字母 ם。這兩個階段都是由下而上的提升。

והיינו התעלות חכמה שבנפש לאור א"ס ב"ה השורה ומתגלה בה כי הנפש היא בחי' נברא ומחודש מאין ליש בבחי' אותיו [אותיות] כו'

也就是說，靈魂中的智慧提升至無限之光，願祂受頌讚；這光安住並顯現於靈魂之中。因為靈魂是受造並重新創生的存在，是從無到有而成，屬於字母這一層面，等等。

在人身上，這是把靈魂的智慧提升至安住於其中的無限之光。靈魂本身是受造之物，藉著神聖字母而「從無到有」地形成，因此可以比作石頭。

וצריך להעלות ממטה למעלה לאור א"ס ב"ה הסוכ"ע וישוב אל³² ה' וירחמהו מבחי' י"ג מדות הרחמים והעלאה זו היא בבחי' חכמה דוקא כ"ח מ"ה [מה]:³³

人必須把它由下而上提升至無限之光，願祂受頌讚，也就是環繞一切世界之光；「他當歸向 ה'，祂必憐恤他」，這憐恤來自十三種慈悲屬性這一層面。這種提升唯獨藉著智慧這一層面，也就是「何之力」而成。

靈魂必須被提升至環繞一切世界之光，正如以賽亞（ישעיהו）所說：「他當歸向 ה'，祂必憐恤他」；這憐恤來自十三種屬性的層面。這種上升唯獨藉著智慧、「何之力」而成；它是靈魂中自我消融的核心。

7 הגה"ה [הגהה]

補註。

接著有一則補註（הגה"ה，hagahah）：它與正文分開，用以回應剛才所說引出的疑難。

8 לכאורה אינו מובן כי היודי"ן שבת"ד [שבתיקוני דיקנא] הוא גבוה מהוי"ו כמ"ש לעיל כי מקום יניקת השערה והגומא שלה הוא בחי' יו"ד דהיינו מקום יניקתה ממו"ס [ממוחא סתימאה] שהוא הגבה מאד נעלה מהשערות עצמן שהן בחי' ³⁴ ו'.

乍看之下，這並不易理解：鬚鬚諸配置（ת"ד，tikkunim）中的 yud 字母（יודי"ן，yuds）高於 vav 字母（הוי"ו，vavs），如上所述：毛髮汲取滋養之處及其毛囊，屬於 yud 的層面；也就是說，那是毛髮從隱藏之心（מו"ס，Mocha Stima' ah）汲取滋養之處。這一處遠高於毛髮本身，而毛髮本身則屬於 vav 的層面。

難題在於：鬚鬚諸配置中，יודי"ן（毛髮從 מו"ס 汲取滋養所經之毛囊；「隱藏之心」即 אר"ך אנפין 的智慧（חכמה，Chochmah））遠高於 וי"ו，也就是由毛囊伸出的毛髮。因此，從 וי"ו 到 יודי"ן 應是下降，而非更進一步的上升。

9 והרי בחי' וישם אתה מצבה משמע שהוא עלייה אחר עלייה למעלה מבחי' מראשותיו שהוא בחי' יו"ד. וזהו תרתי דסתרי.

然而，「他把它立作柱子」這一層面，意味著一層又一層地上升，高於「在他頭部之處」這一層面；後者是字母 יודי"ן（yud）這一層面。這就是兩個[陳述]彼此矛盾。

然而，經文的字面次序顯示，柱子，也就是字母 ו'（vav），比「在他頭部之處」更高。這兩種說法似乎彼此矛盾。

אך פי' מראשותיו הוא בחי' חכמה דאצילות ואח"כ וישם אתה מצבה שנעשית בחי' ו' הוא בחי' אבא יונק ממזלא ³⁵ שבחי' השערות דת"ד [דתיקוני דיקנא] שהן ווי"ן גבוה מהיו"ד דח"ע [דחכמה עילאה].

但其解釋是：「在他頭部之處」是流溢界（אצילות，Atzilus）的智慧（חכמה，Chochmah）這一層面；其後，「他把它立作柱子」，當它成為字母 ו' 這一層面時，乃是父（אבא，Abba）這一層面；父從流降之物（מזלא，Mazla）汲取滋養。因為鬚鬚的修飾層面（תיקוני דיקנא，tikkunim of the beard）上的毛髮——它們是 ווי"ן——高於上層智慧（ח"ע，Chochmah Ila' ah）的 יודי"ן。

答案是，這兩個字母屬於不同層面。「在他頭部之處」的 יודי"ן，是流溢界的智慧；而柱子的 ו'，則是父（智慧）從 Mazla 汲取滋養時的層面。Mazla 的字面意思是「流下之物」，它是鬚鬚修飾層面之一。那些毛髮雖然只是 יודי"ן，卻高於上層智慧的 יודי"ן；因此，較高層面的 ו'，勝過較低層面的 יודי"ן。

אח"כ ויצק שמן על ראשה³⁶ היינו המשכה ממז"ס [ממוחא סתימאה] ממש לתוך המזלות כו' ומזה ממש נמשך הגלוי למטה בהלכו' שבתורה שבע"פ [שבעל פה] ששרשן מנימין דמז"ס [דמוחא סתימאה] וע"ז נאמר סלסלה ותרוממך³⁷ כו':

其後，「他把油澆在柱頂上」：這就是把光從隱秘之心（מוחא סתימאה，Mocha Stima' ah）本身引入諸流注（מזלות，mazalos）之中，等等。而正是由此，啟示被引下至下方，進入口傳妥拉的律法；這些律法的根源在於隱秘之心的髮絲。對此經文說：「高舉她，她就使你升高」，等等。

雅各把油澆在柱頂上，象徵從隱秘之心本身流入諸流注的流注。從那裡，這流注又下達到口傳妥拉的律法；這些律法根植於隱秘之心的髮絲。因此經文說：「高舉她」，也就是妥拉，「她就使你升高。」「高舉她」一詞 סלסלה (salseleha) 也暗示頭髮的捲曲 (סלסול，silsul)；律法的根源就在這些髮絲之中。

第 5 節 · 110-12

帶著西奈山的敬畏研習妥拉

10 אך אין זה תכלית המכוון רק שאח"כ ויצק שמן על ראשה שמן היינו המשכת חכמה עילאה שהיא

התורה ורצונו ית' שנמשכו ע"י בחי' יעקב יו"ד עקב כמ"ש ויקם עדות ביעקב³⁸ ותורה שם בישראל

然而，這並非最終目的；而是[其目的在於]，之後「他把油澆在它的頂上」。油，意即引降至高智慧（חכמה עילאה，Chochmah Ila' ah）；這至高智慧就是妥拉與祂的旨意（願祂受頌讚），它們是藉著雅各（יעקב）的層面——「יו"ד עקב」（yud-akev，即字母 יו"ד 與「腳跟」עקב）——而引降下來的，正如經上所說：「祂在雅各立下見證，在以色列設立妥拉」：

回到正文：把石頭扶起並非目的。目的是油——引降至高智慧；這至高智慧就是妥拉與 ה' 的旨意，而這是藉著雅各、即「יו"ד עקב」而來的，正如經文所說：「祂在雅各立下見證，在以色列設立妥拉。」

להיות בעסק התורה שלמטה בגשמיות המחליף פרה בחמור³⁹ כו' גילוי המשכת חכמה עילאה⁴⁰

使人在下界、於物質層面研讀妥拉時，[如]「交換一頭牛與一頭驢的人」等等，其中也應顯露出至高智慧的引降。

其目的在於，即使研讀關於物質事物的律法，例如《米示拿》中有人以牛交換驢的案例，人也能在其中發現 ה' 的至高智慧顯露出來。

שכל פרטי הלכות שנפרדו הם יסודתם בהררי קדש⁴¹ עליון חכמה עילאה שכך חייבה חכמתו ורצונו ית'.

因為，所有那些已分立開來的律法細節，其根基都在上界「聖潔的群山」之中，即至高智慧；因為祂的智慧與旨意（願祂受頌讚）如此裁定。

每一項詳細律法，雖然看來是世間一件獨立的事，其根源都在至高智慧、也就是「聖潔的群山」之中。每一項裁定，都是 ה' 的智慧與旨意所決定的。

11 ואי לזאת יהי [יהיה] עסק התורה ג"כ עד"ז להמשיך חכמה עילא' [עילאה] בנפשו ועי"ז נעשה אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] ואתהפכא כו'.

因此，研習妥拉也必須依照這種方式進行：將上層智慧（**חכמה עילאה**，Chochmah Ila' ah）引入自己的靈魂。藉此，另一側（**סטרא אחרא**，sitra achra）便受到制服（**אתכפיא**，iskafya），並被轉化（**is' hapcha**），等等。

因此，研習妥拉時應當抱持這種認知：將 **ה'** 的上層智慧引入自己的靈魂。如此便能制服 **סטרא אחרא**（**אתכפיא**），甚至將它轉化（**ואתהפכא**）。

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מה להלן באימה וביראה אף כאן באימה⁴² כו' שתפול על האדם אימה ופחד בעסקו בתורה כמו בשעת קבלתו בהר סיני.

因此，我們的賢者們 **ז"ל** 曾說：「正如那裡[是在]威懼與敬畏之中，這裡也[必須是在]威懼之中」，等等：人在研習妥拉時，心中應生起威懼與恐懼，如同當初在西奈山領受妥拉之時。

這就是賢者們教導的原因（Berachos 22a）：正如在西奈山領受妥拉時懷有威懼與敬畏，研習妥拉時也必須懷有威懼與敬畏。人研習妥拉時，應感受到以色列人在領受妥拉時所感受到的同樣恐懼。

12 והנה שם בהר סיני כל העם ראו את הקולות⁴³ ואת הלפידים⁴⁴ וכו' פנים בפנים⁴⁵ דבר ה' עמכם כו'.

如今，在西奈山那裡，「全體百姓看見了聲音和火炬」等等；「面對面，**הוי**（Havayah）向你們說話」等等。

在西奈山，敬畏之情是自然生起的：百姓看見雷鳴與火焰，而 **ה'** 「面對面」向他們說話。

והאיך ימשיך כל אדם יראה זו עליו בכל זמן אלא כאשר ישים האדם אל לבו שהתורה שהוא לומד היא המשכת חכמה עילאה

那麼，每個人如何才能時時將這種敬畏引至自身？只有當人把這一點銘記於心：他所學習的 Torah，正是至高智慧（**חכמה עילאה**，Chochmah Ila' ah）引下而來的。

沒有雷鳴與閃電，人如何能每天感受到那種敬畏？只要把這一點銘記於心：他所學習的 Torah，正是 **ה'** 自身的至高智慧引下而來的。

ושם שורה ומתגלה אור א"ס ב"ה שלמעלה מעלה מגדר השתלשלות וקמיה כחשיכה כאורה⁴⁶ מעלה ומטה רוחניות וגשמיות שוין א"כ אין כאן הסתר פנים כלל ע"כ מה להלן כו' הכל שוה.

其中安住並顯現著無限之光（**אור אין סוף**，Or Ein Sof），願祂受頌讚；祂遠遠超越世界層層下延的鏈條（**השתלשלות**，hishtalshelus）的一切界限；在祂面前，「黑暗如同光明」：上與下、靈性與物質，皆無差別。既然如此，此處根本沒有「隱藏面容」。因此，「正如在那裡……」等等：一切皆相同。

其中安住著無限之光；祂超越整個世界層層下延的鏈條，在祂面前「黑暗如同光明」：高與低、靈性與物質，全都相同。因此，研習 Torah 時並無任何隱蔽；**ה'** 與在西奈山時一樣臨在，所以西奈山的敬畏如今同樣適用。

從別爾謝巴到哈蘭，以及以撒的歡笑

13 והנה להבין תכלית ירידת יעקב יו"ד עקב להיות הש"ע [הש"ע (370)] נהורין בגילוי למטה וליקח מאבני

המקום⁴⁷ להעלותם למעלה ולהמשיך אח"כ בחי' שמן הוא בחי' חכמה עילאה מלמעלה למטה.

現在，[我們需要]明白雅各（יעקב）下降的目的——「יו"ד עקב」（yud-akev，即「字母 yud 位於腳跟」）：使三百七十道光在下方顯現，並取「當地的石頭」將它們提升到上方，然後再由上而下引來油的層面；這油就是上層智慧（חכמה，Chochmah）的層面。

這篇 maamar 現在要探討，雅各為何必須下降：為了使三百七十道光在下方顯現，提升「石頭」，然後引下「油」所象徵的上層智慧。

וירידה זו הוא מ"ש ויצא יעקב מבאר שבע.⁴⁸ באר הוא מקור ומעיין הנובע ז' מדות⁴⁹ עליונות לך ה'

הגדולה והגבורה⁵⁰ כו' שהן בחי' לך בחי' ביטול.

這一下降，就是經文所說的：「雅各從別是巴（באר שבע，Be'er Sheva，『七之井』）出去。」井（באר，Be'er）是七（שבע，sheva）個上層屬性的源頭與湧流之泉；經文說：「הי，尊大與能力都屬於你」，等等；這些屬於「你」的層面，也就是自我消融（ביטול，bittul）的層面。

這一下降，就是雅各離開別是巴；別是巴可解作「七之井」：它是七個上層情感屬性的源頭，而經文「尊大與能力都屬於你，הי……」逐一系列出這些屬性。由於它們都「屬於你」，便全然歸屬於 הי，這就是自我消融（bittul）的狀態。

וילך חרנה חר"ן (ע"ה [עליו השלום])⁵¹ בגימ' [בגימטריא] גרו"ן רק בחי' גרו"ן היינו כשהקול יוצא כדרכו⁵²

בלי עכוב ובלי מונע

「他往哈蘭（חר"ן，Charan）去。」哈蘭（חר"ן）連同字本身計為一數（ע"ה，kollel），其數值等於喉嚨（גרו"ן，garon）。然而，喉嚨這一層面，是指聲音循著正常方式傳出，沒有阻礙，也沒有攔阻；

雅各去了哈蘭。哈蘭（חרן，數值為 8+200+50=258），計入整個詞作為一數（kollel）後，便等於喉嚨（גרון，數值為 3+200+6+50=259）。喉嚨處於正常狀態時，聲音能自由通過，毫無阻礙。

אבל חר"ן אותיות נחר⁵³ היינו מ"ש יגעתי בקראי⁵⁴ נחר גרוני. והיינו כשגובר בו יסוד האש⁵⁵ כי הקול

כלול אש רוח ומים.

然而，哈蘭（חר"ן）的字母重新排列，便是乾涸（נחר，nichar）；正如經文所說：「我因呼喊而疲憊；我的喉嚨乾涸了。」這是其中火元素占上風的情形；因為聲音由火、氣和水構成。

然而，哈蘭的字母也可以重新排列成 nichar，意即「乾涸」，如「我的喉嚨乾涸了」所說。這是喉嚨中的火元素壓過其他元素時的情形；聲音由火、氣和水三種元素構成。

רוח הוא עיקר התפשטות הבל הלב ומים היינו לחלוחית הריאה ואש הוא המחלק את הקול להיות ההפסק להתחלק בה' מוצאות הפה כלי הדבור.

氣，是心之氣息向外舒展的主要延伸；水，就是肺部的濕潤；火則使聲音分開，形成停頓，讓聲音分化為口中的五個發音部位，也就是言語器官。

氣是從心中升起的氣息；水是肺部的濕潤；火則將聲音切分成不同的音，形成言語器官所發出的五組字母音。

14 וכשגובר יסוד האש ביותר הוא המפסיק את הקול⁵⁶ עד שאינו יכול לצאת במשך ההעברה כדרכה.

當火的元素過度旺盛時，它便會截斷聲音，使聲音無法依照通常的方式，在連續的傳遞中發出。

火適度時，會把聲音分成字母；火過度旺盛時，則會完全扼住聲音，使聲音無法照通常連續的方式流出。

וכך הוא בחי' חרן היינו בחי' המפסיק את הקול שהוא ההמשכה מחיות ואור א"ס ב"ה

哈蘭（Charan，חרן）這一層面也是如此：也就是截斷聲音的層面；這聲音是無限者（Ein Sof，אין סוף），願祂受頌讚，將生命力（chayus，חיות）與光引下的流動；

哈蘭就是這種聲音受阻的情形。在靈性層面上，「聲音」是生命力與光從無限者流入諸世界的流動。

שלא להיות ההמשכה כדרכה בקדושה דוקא אלא שיש גם לקליפות וס"א [וסטרא אחרא] יניקה ואחיזה

בהמשכה זו ואזי נק' בבחי' נאלמתי דומיה⁵⁷ שנפסק הקול וההמשכה ונעשה בחי' נפרד

使這引下的流動不再只以神聖中的通常方式進行，而是外殼（kelipos，קליפות）與另一側（סטרא אחרא，sitra achra）也從這流動中得到滋養並有所攀附。這時便稱為「我沉默而無言」的層面，因為聲音與引下的流動中斷了，並形成了分離的層面。

在哈蘭，這流動不再循著正確的渠道，純然處於神聖之中；相反，外殼與另一側——反對神聖的力量——也從中汲取滋養。這就是「我沉默而無言」的狀態：流動被截斷，剩下的事物感到自己與 ה' 分離。

ובחי' זו הוא בין בהנהגת העולמות שהוא ענין גלות ישראל ושעבוד מצרים ובבל מחמת תגבורת האש

ותוקף הדין

這一層面既出現在諸世界的治理之中，也就是以色列民遭受流亡，以及在埃及和巴比倫受奴役的情況；這是由於火的強烈旺盛，以及嚴厲判斷的力量所致；

這種分離會在兩個層面上顯現。在諸世界的運行中，它表現為猶太民族流亡，以及在埃及和巴比倫受奴役；這篇 maamar 將此追溯至火過度旺盛，也就是嚴厲判斷過於強烈。

ובין בכל נפש מישראל בעבודת ה' שעסק התורה שלו הוא בבחי' נפרד ולא בבחי' ביטול לאור א"ס ב"ה להיות גילוי חכמתו כו' מחמת תגבורת האש וחמימות שמצד גופו ונפש הבהמית אשר נמשך אחריהם.⁵⁸

也出現在每一個猶太靈魂之中：在事奉 ה' 時，他研讀妥拉若處於分離的狀態，而非處於對無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）的自我消融（ביטול，bittul）狀態，以致祂的智慧未能顯露，等等；這是因為火的強度與熱度來自他的身體和動物性靈魂，而他受它們牽引。

這也會出現在個別猶太人身上：他研讀妥拉時，可能帶著自我的感受，彷彿與 ה' 分開，缺少使 ה' 的智慧得以在其中顯露的自我消融。原因同樣是「火」：身體和動物性靈魂所帶來的熱度與熱情，而這個人順從它們的牽引。

אך הנה תכלית ירידה זו של בחי' יעקב מאגרא רמה מבאר שבע מקו' מדות העליונות שהן ביטול אליו ית' לך ה' הגדולה כו' לבירא עמיקתא⁵⁹ מקום החרן המפסיק ומעכב את קול ההמשכה להיות בחי' נפרד.⁶⁰ הוא כדי להיות אתהפכא ואתהפכא

然而，雅各（יעקב，Yaakov）從「崇高之巔」——從貝爾謝瓦（באר שבע，Be'er Sheva），即上層情感屬性的源頭；這些屬性對祂全然自我消融（ה'（Havayah）啊，尊大屬於你，等等）——降至「深坑」，也就是哈蘭之地；那裡截斷並阻滯引下流動的聲音，使之成為分離的層面。這番下降的目的，是要有壓伏（אתכפא，iskafya）與轉化（אתהפכא，is' hapcha）。

然而，雅各的下降有其目的。他「從崇高之巔降至深坑」（《塔木德》中形容大幅墜落的說法）：從貝爾謝瓦——上層情感屬性的源頭，而這些屬性全都「屬於你」——降至哈蘭；在那裡，流動受阻，分離居於主導。他前往那裡，是為了壓伏黑暗，繼而將它轉化。

ואזי נעשה מחרן רנה כי החי"ת נפסק ונעשה ה"א. כמ"ש בזהר ע"פ גער חית קנה^{61,62} שמחמץ נעשה מצה.⁶³

於是，哈蘭（חרן）便成為歡唱（רנה，rinah），因為字母 ח（ches）裂開，成為 ה（hei）。正如《Zohar》（זהר）在解釋「斥責蘆葦中的獸」這節經文時所說，酵餅（חמץ，chametz）會變成無酵餅（מצה，matzah）。

事情如此成就時，哈蘭（חרן）便變成歡唱（רנה，rinah）：封閉的 ח（ches）敞開，成為 ה（hei）。《Zohar》以酵餅（חמץ）變成無酵餅（מצה）表達同一要點；在這裡同樣是 ח 變成 ה。

15 וזהו ושבת בשלום⁶⁴ אל בית אבי ושבת מחר"ן. אל בית אבי זהו בחי' יצחק ויצחק נק' ע"ש [על שם] צחק עשה לי⁶⁵ אלקים

這就是：「我必平安回到我父家」：所謂「我必回去」，是指從哈蘭（חרן，Charan）返回。「到我父家」：這是以撒（יצחק）的層面；以撒之名，乃因「צחק使我歡笑（צחק，tzechok）」而得。

雅各（יעקב）的誓言「我必平安回到我父家」，被解讀為從哈蘭返回。「我父家」就是以撒；以撒之名源於撒拉（שרה）所說的「צחק使我歡笑」。

והוא בחי' רנ"ה שנעשה מחר"ן וכתוב כל השומע יצחק לי יצחק הוא לשון עתיד דהיינו בביאת המשיח ב"ב [במהרה בימינו] שאז אהפוך אל עמים⁶⁶ וגו'

這就是由哈蘭（חרן，Charan）形成的歌詠層面（רנ"ה，rinah）。經文又說：「凡聽見的人都要為我歡笑（יצחק，yitzchak）」；「יצחק」是未來式，也就是說，這將發生於 משיח（Moshiach）來臨之時；願他速速在我們的日子來臨，因為那時「我要轉化萬民」，等等。

以撒之名意為歡笑；此處的歡笑就是由哈蘭形成的歌詠。撒拉也說過：「凡聽見的人都要為我歡笑」；其中「יצחק」是未來式：這歡笑屬於 משיח 的日子；屆時，正如西番雅所說：「我要轉化萬民。」

דכד אתכפיא ואתהפכא אזי נעשה בחי' צחוק וחדוה כמו עד"מ צחוק המלך והשרי' מענין התהפכות דבר רחוק וזר כמו מצפור מדברת שזהו דבר חידוש משא"כ מאדם המדבר שדרכו בכך לא שייך צחוק.

因為當[另一側（סטרא אחרא，sitra achra）]被制伏並轉化時，便會產生歡笑與喜悅的層面。譬如，國王和大臣會因某種遙遠而奇異之事發生轉變而發笑，例如鳥竟然會說話；這是新奇之事。反之，人會說話本是他的常態，便無所謂發笑。

當 סטרא אחרא 被制伏並轉化時，便會產生歡笑，因為歡笑源於驚異。國王和大臣會欣然發笑，因為鳥會說話令人驚奇；但人會說話並不令人發笑，因為這是意料之中的事。同樣，黑暗轉為光明，也會在上界帶來獨特的喜悅。

16 ולכן ארז"ל [אמר רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבע"ת [שבעלי תשובה] עומדין⁶⁷ כו' משום דאתהפכא חשוכא כו'. וגם ארז"ל [אמר רבותינו זכרונם לברכה] אם ישראל עושין תשובה⁶⁸ נגאלין כו' שזהו תכלית ביאת המשיח להיו' [להיות] הצחוק והחדוה כד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] ואתהפכא חשוכא לנהורא.

因此，我們的賢者，願其記憶蒙福，說：「悔悟回歸者（בעלי תשובה，baalei teshuvah）所站之處」，等等；因為黑暗被轉化了，等等。我們的賢者，願其記憶蒙福，也說：「若以色列悔悟回歸（תשובה，teshuvah），他們便得蒙救贖」，等等；因為這正是 משיח（Moshiach）降臨的目的：帶來笑聲與喜悅，當另一側（סטרא אחרא，sitra achra）被制服、黑暗轉化為光明之時。

這就是賢者所說的（Berachos 34b）：悔悟回歸者所站之處，連完全正直的人也不能站立；因為在悔悟回歸中，黑暗本身轉化為光明，由此帶來極大的喜悅。救贖有賴於悔悟回歸，因為 משיח（Moshiach）降臨的全部目的，正是這黑暗轉化為光明的喜悅。

וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] שלעתיד יאמרו על יצחק⁶⁹ כי אתה אבינו⁷⁰ שתכלית ירידת הנשמה בגוף בעוה"ז ותכלית ירידת ישראל בגלות ושעבוד ודוחק פרנסה הוא כדי שיעלו ויבאו ויגיעו לבחי' יצחק הוא הצחוק והחדוה כו':

這就是我們的賢者，願其記憶蒙福，所說的含義：在未來，他們將對以撒（יצחק，Yitzchak）說：「因為你是我們的父親。」因為靈魂下降進入今世的身體，其目的；以及以色列下降到流亡、受奴役和謀生艱難的境地，其目的，都是為了使他們上升、來到並達到以撒的層面／範疇（בחינה，bechinah）；這就是笑聲與喜悅，等等。

塔木德記載，在未來，以色列將對以撒說：「你是我們的父親。」靈魂下降進入身體，以及以色列下降到流亡之中、經歷謀生的艱辛，都是為了達到以撒所代表的境界：轉化所帶來的笑聲與喜悅。

第 7 節 · 117-20

和平與誓言的實現

17 אך כיצד ישוב מבחי' חרן לבחי' יצחק הנ"ל לזה אמר הכתוב בשלום כי שלום הוא המחבר ומקשר ב' הפכים

然而，如何才能從上述哈蘭（חרן）的層面回到以撒（יצחק）的層面呢？為此，經文說：「在和平中」；因為和平能把兩個相反者結合並連繫起來，

如何才能從哈蘭這種受阻隔、彼此分離的狀態，回到以撒所代表的喜樂呢？經文回答：「在和平中。」和平能把兩個相反者結合為一。

כמ"ש עושה שלום במרומיו בין מיכאל⁷¹ כו' ⁷² שלום שלום לרחוק ⁷³ שנעשה קרוב כו' ובשלום ב' ⁷⁴ שלום ממטה למעלה וממעלה למטה כמ"ש במ"א. ⁷⁵

正如經上所說：「祂在高處成就和平」，在米迦勒（מיכאל）等等之間；又說：「和平，和平歸於遠方者」，他成了親近者，等等。而「在和平中」（בשלום，beshalom）意指兩[種]和平：由下而上，以及由上而下，正如別處所解釋的。

米德拉什解釋說，祂在高處「成就和平」，使天使米迦勒（掌水，代表慈愛）與天使加百列（גבריאל，掌火，代表嚴厲）之間和睦。同樣，「和平，和平歸於遠方者」被解作：和平歸於那曾經遠離、如今已親近的人，也就是悔悟回歸者（בעל תשובה，baal teshuvah）。而「在和平中」（בשלום）則被解作兩[種]和平（字母ב的數值為二）：由下而上，以及由上而下。

18 והנה כשיתגלה הצחוק העליון לעתיד כד אתכפיא ואתהפכא דהיינו שלא יהיה שליטה ויניקה לקליפות

וסט"א [וסטרא אחרא] כלל וכמ"ש ואת רוח הטומאה⁷⁶ אעביר מן הארץ. אזי יזדכך חומריות העולם וגסותו

שלא יהיה בבחי' יש ודבר נפרד בפ"ע [בפני עצמו] רק הכל יוכלל בבחי' אין

如今，當未來至高的笑聲顯露之時，當[另一側（סטרא אחרא，sitra achra）]被制服並轉化之時，也就是說，當邪惡外殼（קליפות，kelipos）與另一側不再有任何管轄權或汲取養分的能力，正如經上所說：「我必從地上除去污穢之靈。」那時，世界的物質性與粗濁性將被淨化，不再處於「有」（יש，yesh；自覺為獨立存在的「有」）的層次，不再是自成一體、與其他分離之物；相反，一切都將歸入「無」（אין，ayin；源自 ה' 的神聖「無」）的層次。

在未來，至高的笑聲將顯露；那時邪惡將徹底被制服並轉化，邪惡外殼將完全無法把持一切，正如撒迦利亞所說：「我必從地上除去污穢之靈。」屆時，世界的粗濁性將被淨化：世界不再感覺自己是與其他分離的「有」；一切都將融入它所由而來、屬於 ה' 的「無」。

כי זהו תכלית בריאת העולמות מאין ליש כדי לאהפכא מבחי' יש לבחי' אין ואזי והיה הוי' לי לאלקים.

因為，世界從無創造為有，其目的正在於此：使它們從「有」的層次轉化為「無」的層次。那時，「Havayah」將對我而言成為 אלקים (Elokim)。」

這就是從無創造出有的目的：使「有」重新轉化為「無」，自覺地在 ה' 面前自我消融。這正是雅各的祈求得以實現：「Havayah將對我而言成為 אלקים。」

כי הנה אלקי' היינו ההעלם והצמצום להיות העולמות נבראים מאין ליש

因為，אלקים指的是隱藏與收縮（צמצום，tzimtzum），使世界得以從無創造為有；

說明如下：אלקים是 ה' 的隱藏與收縮，使世界得以作為「有」而存在。

והוי"ה היינו בחינת פנימיות אור א"ס ב"ה המחי' [המחיה] ומהוה כו'

而 Havayah指的是無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）的內在層面（פנימיות，pnimiyus）；這光賦予生命並使萬物成為存在，等等。

Havayah是內在的無限之光，實際賦予世界生命與存在。

וכמ"ש כי שמש ומגן⁷⁷ הוי"ה אלקים שאלקי' נעשה בחי' מגן לשם הוי"ה שהוא בבחי' השמש כו'.

正如經上所說：「因為，ה'與 אלקים是太陽與盾牌。」אלקים成為 Havayah的盾牌層面；Havayah則處於太陽的層面，等等。

「ה'與 אלקים是太陽與盾牌」：ה'如同太陽，אלקים則是遮蔽太陽的盾牌，使受造物能承受其光。

אך כל זה הוא בבחינת השתלשלות וירידת המדרגות שהוא בבחי' זיו והארה שמאור א"ס ב"ה להוות ולהחיות נבראים כסדר ירידת השתלשלות המדרגות מדרגה אחר מדרגה.

然而，這一切都屬於世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）及層次的下降；這是無限之光（ב"ה）所發出的光輝與照明，用以使受造物成為存在並賦予它們生命，依循層次逐級下降的次序；

然而，這種 Havayah 被 אלקים 隱藏的整體安排，屬於世界層層下延的鏈條；其中只有無限之光的一道光芒，逐級向下賦予受造物生命。

שמדרגות עליונים מקבלים אור היותר עליון ורוחני כו' וכל מה שלמטה מטה מתצמצם ומתלבש כו'.

較高的層次接受最崇高、最靈性的光，等等；而層次愈低，光就愈受到收縮並被包裹，等等。

較高的層次接受更精微、更靈性的光；層次愈低，光便愈受到收縮並被包裹。

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] כשיתגלה הצחוק העליון שהוא מבחי' אתהפכא כו' יהיה גילוי אא"ס [אור אין סוף]

ב"ה בעצמו ובכבודו שלמעלה מעלה מבחינת השתלשלות

但在未來，當至高的笑聲顯露時——它源自轉化的層次，等等——無限之光（ב"ה）本身及其榮耀將顯露；這遠遠超越世界層層下延的鏈條。

未來，隨著轉化所帶來的笑聲，無限之光本身將顯露；它超越整個世界層層下延的鏈條。

כי עין בעין יראו כו' וראו כל בשר⁷⁸ כו' ובאו במערות צורים⁷⁹ ובמחילות עפר מפני פחד⁸⁰ ה' וגו'.

因為「他們將眼對眼地看見」，等等；「一切血肉之軀都將看見」，等等；「他們將進入岩石的洞穴和塵土中的坑穴，因 הויי（Havayah）的可畏威勢」，等等。

先知如此描述：「他們將眼對眼地看見」，「一切血肉之軀都將一同看見」，人們並會躲進洞穴，「因 ה' 的可畏威勢」。這顯現將是直接而令人震撼的。

19 ואז יהי' [יהיה] בחי' הוי"ה שהוא אור א"ס ב"ה הנמשך ומתפשט להתלבש בתוך עלמין בסדר השתלשלות. נחשב בחי' אלקים דהיינו בחי' צמצום

那麼，הויי（Havayah）這一層面——也就是無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），願祂受頌讚——被引下並展開，穿衣於諸世界之內，依照世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）的次第時，便被視為 אלקים（Elokim）這一層面，也就是收縮（צמצום，tzimtzum）的層面；

那麼，ה'（הויי）——無限之光流下並穿衣於諸世界之中——本身便被視為 אלקים（אלקים），也就是一種收縮。

שבאמת אין זה אלא זיו והארה מצומצמת לגבי אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו שלפניו מעלה ומטה שוין וכחשיכה כאורה.⁸¹

因為實際上，與無限之光（אור אין סוף）本身及其榮耀相比，它不過是受收縮的光輝與照耀；在祂面前，上與下相等，「黑暗如同光明」。

因為，相較於無限之光本身，在祂面前上與下並無分別，而且「黑暗如同光明」，即使 ה' 在諸世界中的顯現，也只不過是一道受收縮的光輝。這就是「對我而言，ה' 將是 אלקים」這句話更深一層的意義。

20 והאבן הזאת אשר שמתי מצבה⁸² הוא בחינת יו"ד כלי החכמה שמבחי' אותיות בחי' דומם דהיינו בחי' התהוות מאין ליש

「而這塊石頭，我立它為柱」：這是希伯來字母 יו"ד (yud) 這一層面，是智慧（חכמה，Chochmah）的器皿；它源自字母的層面，屬於無生命之物的層面，也就是從無而有的形成。

現在，第二個問題得到回答。「這塊石頭」就是 יו"ד，是 חכמה 的器皿：它是字母，是無生命的，是從無而有受造的。

רק לפי אשר שמתי מצבה שהגבהתי והעליתי כו' לכך יהי' [יהיה] לה כח ויכולת להיות בית אלקים שיהיה בחי' אלקים זה שהוא אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שבתוך עלמין שורה ומתגלה בבחי' אותיות הללו והאותיות תהיינה בבחי' משכן ומכון לשבתו ית'.

但因為「我把[它]立為柱」——我將它舉起、提升了等等——所以它便有力量和能力成為「אלקים (Elokim) 的殿」：也就是說，這一層的 אלקים，即在世界之內的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），願祂受頌讚，將安住並顯明於這些字母之中；而這些字母將成為祂的居所，成為祂安居的所在，願祂受頌讚。

但因為雅各（יעקב）將它立為柱，它便獲得力量，能成為「אלקים之殿」：世界之內的神聖之光，屆時將稱為 אלקים，會安住並顯明於這些字母之中，而這些字母將成為 ה' 的居所。

第 8 節 · 21-22

無盡的十分之一

21 וכל זה הוא ע"י בחי' יעקב יו"ד עקב צוה ישועות יעקב⁸³ גילוי הש"ע [הש"ע (370)] נהורין שבהן וע"י נזכה לכל בחי' האלו. וכל אשר תתן לי⁸⁴ עשר אעשרנו לך.

這一切都是藉著雅各（יעקב）的層面，即「יוד עקב (yud-akev)」而成就的：「命令雅各的拯救」，使其中的三百七十道光明顯現；藉著這一切，我們便能獲得所有這些層面。「凡祢賜給我的，我必什一奉獻，必將它什一奉獻給祢」（עשר אעשרנו，aser a' asrenu）。

這一切都是藉著雅各而來；他的「拯救」使三百七十道光明顯現。接著，這篇 maamar 轉而講解雅各誓言的結尾：「凡祢賜給我的，我必取十分之一，必將它獻給祢」；希伯來文把動詞重複了兩次。

הענין הוא כי הנה נודע שיהיה עילוי אחר עילוי לאין קץ ימות המשיח ותחיה"מ [ותחיית המתים] כמה שמיטין ויובלות כו' וכל עילוי גדול מחבירו.

事情是這樣的：眾所周知，未來將有無止境、接連不斷的提升，[在] משיח (Moshiach) 的日子以及死者復活之時，還有許多個安息年週期（שמיטין，Shemitah cycles）和禧年週期等等；每一次提升都比前一次更高。

眾所周知，未來將有無窮無盡的提升：משיח (Moshiach) 的日子、死者復活，以及此後一個週期接著一個週期，每一次都高於前一次。

אך קודם העילוי שאחר העילוי צריך להיות [להיות] נשאר מעילוי הראשון בבחי' אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] לאתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שבעילוי הב' ואתעדל"ת [אתערותא דלתתא] זו הנשאר מן העילוי הראשון נק' בחי' מעשר.⁸⁵

然而，在[每一次]提升之後的下次提升之前，必須有[某種事物]從第一次提升中留下，作為第二次提升中由上而起的激發所需的由下而起的激發；這種從第一次提升中留下的由下而起的激發，稱為什一奉獻（מעשר，maaser）。

每一次新的提升都需要由下而起的觸發。較早的層面必須留下某種事物，作為由下而起的激發，從而引來下一次提升中的由上而起的激發。這個留下的部分稱為 maaser，即什一奉獻。

22 וז"ש [וזהו שכתוב] וכל אשר תתן לי⁸⁶ לעתיד דהיינו כל העליות שיהיה עד אין קץ עשר אעשרנו ויהי [ויהיה] הרבה מעשרות לכל עילוי בחי' מעשר בפ"ע [בפני עצמו] ותמיד עשר אעשרנו עד שיגיע לך לבחי' אור א"ס ב"ה עצמו

這就是經上所說：「你將來賜給我的一切」——也就是將來無窮無盡的一切上升——「我必獻上十分之一，再獻上十分之一」：將有許多個「十分之一」，每一次上升都有其自身的十分之一層面；並且不斷「獻上十分之一，再獻上十分之一」，直到上升達到「歸於你」，也就是達到無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）本身的層面；願祂受頌讚。

「你賜給我的一切」指將來無窮無盡的上升。重複的「我必獻上十分之一，再獻上十分之一」，表示有許多個十分之一，每一次上升各有一個，持續直到上升達到「歸於你」，也就是無限之光本身。

וכמו שהוא ית' א"ס כך יהיו עליות עד א"ס והכל ע"י בחי' יעקב יו"ד עקב כו' כנ"ל

正如祂自身無限，上升也將無窮無盡；這一切都藉著雅各（יעקב，Yaakov）的層面，也就是 יו"ד עקב—יוד (yud-akev，即 יוד延伸至腳跟）等等，正如[上文所解]。

既然 ה'是無限的，向祂而去的上升便永無止境。這一切都藉著雅各的層面而發生；雅各象徵 יוד延伸至腳跟，正如上文所解。

וד"ל [ודי למבין]: (ובענין מ"ש בפ"י עשר אפשרנו ואתעדל"ת [ואתערותא דלתתא] זו כו' נק' בחי' מעשר כו'. נראה כי הכתר הוא הממוצע⁸⁷ בין עולם העליון לעולם התחתון⁸⁸ שהוא סוף בחי' עליונה ומקור וראש לבחי' תחתונה כמו מלכות דאצי' כתר לבריאה ומלכות דבריאה כתר ליצירה כו'.

以上足供明達者領會。(至於前文解釋「我必獻上十分之一，再獻上十分之一」時所說，由下而起的激發 (אתערותא דלתתא, isarus dilesata) 等等，稱為十分之一的層面等等：看來，冠冕 (כתר, Keser) 是較高世界與較低世界之間的中介，因為它既是較高層面的終點，也是較低層面的根源與開端。例如，流溢界 (אצילות, Atzilus) 的王權 (מלכות, Malchus) 是創造界 (בריאה, Beriah) 的冠冕，而創造界的王權是形成界 (יצירה, Yetzirah) 的冠冕，等等。

正文到此結束，接著是括號中的補充說明，解釋為何促成每一次上升的餘存稱為「十分之一」。關鍵在於冠冕：它是兩個世界相接之處，既是較高世界的最低層，也是較低世界的開端。例如，流溢界最後一個屬性王權，成為創造界第一個屬性冠冕；其後各界亦然。

ולכן הנה להיות עליית העולמות שיתעלה העשייה בקדושי' [בקדושה / בקדושת] היצירה ממש הוא ע"י אמצעות הכתר דעשייה שהוא בחי' מעשר מע"ס [מעשר ספירות] דעשיי' [דעשייה].

因此，為了使世界上升，使行動界 (עשיה, Asiyah) 提升而進入形成界本身的神聖性，必須藉由行動界的冠冕；它是行動界十個屬性 (ספירות, Sefiros) 中的一個十分之一層面。

所以，行動界上升至形成界時，是藉由自身的冠冕而上升；冠冕是十個屬性之一，因此也是行動界的十分之一。

והענין כי כתר הוא לשון שתיקה כמו כתר לי זעיר.⁸⁹ ושתיקה הוא בחינת בטול וע"ז נאמר יונת אלם⁹⁰ כו'. והוא בחינת בעמד תרפינה כנפיה.⁹¹

其義在於，「冠冕」(כתר) 一詞也有靜默之意，如「等候我片刻」(כתר לי זעיר; kaser)。靜默是自我消融 (ביטול, bittul) 的層面，故有「沉默的鴿子」之說，等等。這也是「它們站立時，便垂下翅膀」的層面。

為何是冠冕？「冠冕」一詞與靜默相聯，如經文中的「等候我片刻」。靜默表達自我消融，如「沉默的鴿子」，也如葉赫茲克爾的異象中，天使靜止時「垂下翅膀」。

וע"ז בטול זה יוכל להתעלות אח"כ ליצירה כי א"א להיות עליי' [עלייה] ממהות למהות כי אם שיוכלל תחלה בבחי' אין ממש וזהו ענין העמוד שבין ג"ע [גן עדן] התחתון לג"ע [לגן עדן] העליון כו'

藉著這種自我消融，它之後才能上升至形成界；因為由一種本質上升至另一種本質是不可能的，除非先歸入實在的「無」(אין, ayin) 層面。這就是下層伊甸園 (גן עדן, Gan Eden) 與上層伊甸園之間那根柱子的含義，等等。

只有藉著這種自我消融，一個層面才能上升至下一個層面。一個事物不可能從一種確定的狀態轉變為另一種狀態，除非先歸入「無」。這也說明了為何下層伊甸園與上層伊甸園之間有一根柱子，靈魂藉此通過。

וכמו צמיחת התבואה מזרע הנזרע בארץ הוא ע"י שמתחלה מתבטל מהות הזרע ונעשה בחי' אין רק שנשאר כחו בכח הצומח ועי"ז אח"כ נעשה הגידול נפלא יותר מהיש שהי' [שהיה] תחלה כו'.

這就如種在地裡的種子長出穀物：種子的本質先自我消融，成為「無」的層面；只是它的力量仍存於生長之力中。藉此，之後長出的作物便比原先那個「有」更加奇妙，等等。

這個比喻說的是種子：它必須先在土中腐朽、失去原有形態，只留下生長的力量；如此之後，才能萌發成比原先的種子大得多的事物。

ועד"ז עליי' [עלייה] יצירה בבריאה צ"ל תחלה בבחינת בטול ואין והוא בחי' כתר דיצירה כו' וזהו ענין אשר שם שמות בארץ^{92, 93} בחי' וחד חרוב⁹⁴

同樣，形成界上升至創造界，也必須先處於自我消融與「無」的層面；這就是形成界的冠冕，等等。這就是「使地上荒涼者」的含義，也就是「有一個[千年]荒涼」的層面。

形成界同樣只有藉著自我消融才能上升至創造界，而這自我消融就是它的冠冕。同一觀念也說明了「使地上荒涼者」以及聖賢所說，世界七千年中有一個千年將成為「荒涼」：那是進入更高狀態之前的一段「無」的時期。

ומה שהוא בבחי' אלף השביעי ולא בבחי' עשירית היינו כי היכל ק"ק [קדש הקדשים] שהוא היכל השביעי כולל ג"ר [ג' ראשונות] אבל עיקר העליי' [העלייה] ע"י הכתר כו'. וע"ז זה יש עליות אין קץ.

之所以是在第七千年這一層，而不是十分之一層面，是因為至聖所的殿堂（היכל，Heichal），也就是第七座殿堂，包含[十個屬性（ספירות，Sefiros）]中的前三者；然而，主要的上升是藉著冠冕（כתר，Keser）而達成，等等。依此方式，上升無有窮盡。

然而，為何這是在第七千年、屬於七分之一的層次，而不是十分之一的層次，如同什一奉獻？因為第七座殿堂——至聖所——包含十個屬性中的前三個；但主要的上升是藉著冠冕而來。這種先自我消融、繼而上升的模式，無有窮盡地反覆出現。

ומ"ש עשר אעשרנו ב' עישורין היינו כי הכתר כלול מב' פרצופין עתיק וא"א כו' שהוא בחי' תחתונה שבמאציל ושרש הנאצלים כו' וב' בחי' אלו יחד נק' חומש כמ"ש ונתתם חמישית לפרעה^{95, 96} כמ"ש במ"א):⁹⁷

至於經文所說：「我必將它什一奉獻，再什一奉獻」，也就是兩次什一奉獻，這是因為冠冕由兩個構形（פרצופין，partzufim）組成，即 עתיק（Atik）與 א"א（Arich Anpin），等等；它是流出者的最低層面，也是被流出者的根源，等等。這兩個層面合在一起稱為五分之一，正如經文所說：「你們要拿五分之一給法老」，如別處所解釋。）

「什一奉獻，再什一奉獻」的重複說法，意指兩次什一奉獻，因為冠冕由兩個構形組成：古時常在者（עתיק，Atik；Atik Yomin，是冠冕的內在層面）與長面（א"א，Arich Anpin，是冠冕的外在層面）。冠冕是流出者——即 ה' 本身——的最低層面，也是祂所流出的一切的根源。兩個十分之一合起來就是五分之一，因此《妥拉》說要「拿五分之一給法老」。

在事奉中的實踐

研習妥拉，應當是將 **הי** 自己的智慧引入自己的靈魂；這要以自我消融之力（**כ"ח מ"ה**，koach mah）來實踐，並懷有在西奈山所感受到的敬畏，因為在無限之光面前，沒有任何事物隱藏得了。身體與動物性靈魂的熱力會使研習變得以自我為中心；人不應逃避這股熱力，而應將它轉化，使哈蘭成為歌詠。每一步向上的提升，都始於自我消融（**ביטול**，bittul）：唯有先成為「無」，如同埋在土中的種子，人才能升至更高的層次。

討論問題

1. 為何這篇 maamar 說，字母與石頭正因毫無生命，反而能被提升到高於一切之處？這如何連結到圓圈的意象？
2. 維繫世界的神聖之光「光芒」，與無限之光「在其本質與榮耀中」有何不同？雅各如何連結這兩者？
3. 依據這篇 maamar，一個人在平常研習妥拉時，如何能感受到西奈山的敬畏？
4. 雅各為何必須下降到哈蘭？將哈蘭轉化為 rinah，對流亡以及個人的掙扎有何啟示？
5. 將來 **הי** 在何種意義上會成為「אלקים」？為何將來每一次上升都需要一個「十分之一」？

註記

第 1 段

1 ביאור על הנ"ל

註記說，米特勒雷貝（אדמו"ר האמצעי）對本篇講論所作的一份講記（הנחה，hanachah）刊載於該處，這是同一篇講論的另一份記錄。

KEHOT 註記

הנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי נדפס בסה"מ תקס"ח ע' תרלד. המאמר בקיצור בבוך 2057 נה, א — הכת"י דומה לגוכתי"ק מהרי"ל [?] אחי כ"ק אדה"ז [או שהוא כתי"ק מהצ"צ שכתב בצעירותו] — בשינויים. אדה"ת ויצא כרך ז תתכד, ב נמצא הגהות (כנראה שהם הגהות וביאורים לכאן). לקמן קי, א מציין לד"ה זה.

第 2 段

2 Kehot 的註記指出，這些文字見於 Genesis 28:22。

בראשית כ"ח:כ"ב-כ"ג

וְהָאֵבֶן הַזֶּה אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי מַצְבָּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹקִים וְכָל אֲשֶׁר תִּמְוָלִי עָשָׂר אֲעֻשְׂרֶנּוּ לָךְ:

and this stone, which I have set up for a pillar, shall be G-d's house; and of all that Thou shalt give me I will surely give the tenth unto Thee.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

3 והיה הוי"ה לי לאלקים והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלקים

雅各（יעקב）在伯特利向 ה'立下誓言；那是在他夢見梯子之後、啟程前往哈蘭時：若 ה'看顧他，使他平安歸回，「我將作我的 אלקים」，他所立起的石柱就要成為 ה'的居所。從字面看，這顯然是一項誓約；這篇 מאמר (maamar) 把「我將對我成為 אלקים」解讀為一項祈求：求 הוי"ה (Havayah) 降至 אלקים (Elokim) 所代表的層次，並使這石柱成為 ה'臨在的居所。

בראשית כ"ח:כ"א-כ"ב-כ"ג

וְשָׁבַתִּי בְשָׁלוֹם אֶל-בֵּית אָבִי וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹקִים: וְהָאֵבֶן הַזֶּה אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי מַצְבָּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹקִים וְכָל אֲשֶׁר תִּמְוָלִי עָשָׂר אֲעֻשְׂרֶנּוּ לָךְ:

so that I come back to my father's house in peace, then shall the L-RD be my G-d, and this stone, which I have set up for a pillar, shall be G-d's house; and of all that Thou shalt give me I will surely give the tenth unto Thee.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4 שו"ה אלקים — וכדי להבין

一個抄本異文：整段在該抄本中都缺失；該抄本改作：「字母被稱為石頭，這是《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה）所說的。」

KEHOT 註記

עד כב, א שו"ה והיינו — כמ"ש בס"י — ליתא בבוך 2057 ושם: הנה נודע שהאותיות נק' אבנים: כמ"ש בס"י.

5 ויצא יעקב מבאר שבע וילך תרנה:

本週妥拉段落的開篇，講述雅各離開別是巴前往哈蘭。這篇 מאמר 將把整段旅程解讀為一次有其目的的下降。

Genesis 28:10: בראשית כ"ח:י

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ תְּרֵנָה:

And Jacob went out from Beer-sheba, and went toward Haran.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 צוה ישועות יעקב

可拉（קרח）的眾子對 ה'說：「你是我的王，啊 אלקים；求你命定雅各的拯救。」照字面看，這是在祈求祂頒令，使以色列得勝。阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將「拯救」（אדמו"ר הזקן，yeshuos）解讀為包含字母 ש"ע，即藉著雅各顯露的三百七十道上層之光；因此，雅各自身的層次便是「拯救」。

Psalms 44:5: תהלים מ"ד:ה

אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹקִים צוֹה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב:

Thou art my King, O G-d; command the salvation of Jacob.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים מד, ה.

7 ש"ע נהורין

一篇後來討論三百七十道光論的論述；註釋指出，該論述引用 Etz Chaim 與 Shemoneh She' arim 來說明此概念。

KEHOT 註記

ראה בסה"מ תרל"ב ח"ב ע' תסד שמציין לספר ע"ה ושמונה שערים.

8 וישע ה' אל הבל

「我轉而垂顧亞伯（הבל）和他的供物」：悅納亞伯的供物，卻不悅納該隱（קין）的供物。此處的字母 ש"ע 意指轉向，因此「拯救」（ישועות）也指透過雅各而來、屬於 ה'的轉向與流注。

בראשית ד':ד-ד'

וְהָבֵל הֵבִיא גִבְיָהוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוּ וּמִתְּלִבְקָן וַיֵּשַׁע ה' אֶל־הָבֵל וְאֶל־מִנְחָתוֹ:

And Abel, he also brought of the firstlings of his flock and of the fat thereof. And the L-RD had respect unto Abel and to his offering;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ד, ד. ראה בסה"מ אדה"א בראשית ע' רפא שמבאר תי' וישע — ישועות.

第 3 段

9 מלכותך מלכות כ"ע

在《Ashrei》中，大衛讚頌 ה'：就字面而言，「祢的王權是萬世（עולמים，olamim）的王權。」這篇論述（מאמר）， מאמר 將 עולמים 解作「諸世界」：ה'是透過祂的王權

(מלכות, Malchus) 與一切世界相聯繫的；這王權僅是祂之光的一道光芒。

Psalms 145:13 תהילים קמ"ה:י"ג

מְלִכּוּתְךָ מְלִכּוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשָׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר:

Thy kingdom is a kingdom for all ages, And Thy dominion endureth throughout all generations.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

10

יעקב יו"ד עקב

前一篇討論相同經文的 maamar 解釋，雅各就是「腳跟」：把上層智慧（חכמה עילאה, Chochmah Ila' ah）引下——「י」所代表的智慧——直至最低處，甚至到達「腳跟」的層級；Kehot 在該處列出了此解讀所據的文獻。接著，它將「雅各從別是巴出去，往哈蘭去」解讀為從最高處引至最低處，正如本篇 maamar 將要闡述的。

KEHOT 註記

נסמן לעיל כא, א. באוה"ת שם נוסף "כי יעקב בריה התיכון, ודהע"ה אמר פנה אלי וחנני דהיינו לבח"י מלי, והיינו ע"י יעקב ת"ת."

11

詩篇作者呼籲一切受造物讚美 ה': 「因為唯獨祂的名崇高；祂的榮耀高於地與天。」阿德穆爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）又補上「以及祂的光輝」：高於地與天的，不過是祂的一道光輝；而祂自己則超越地與天，高高在上。

Psalms 148:13 תהילים קמ"ח:י"ג

יְהִלְלוּ אֶת־שֵׁם ה' כִּי־נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וְשָׁמַיִם:

Let them praise the name of the L-RD, For His name alone is exalted; His glory is above the earth and heaven.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 4 段

12

雅各（יעקב）離開別是巴後，在「那地方」停下來過夜，取了那裡的一些石頭放在頭旁，然後睡下。這篇 maamar 將石頭解作字母，並指出它們被提升至最高層次。

Genesis 28:11 בראשית כ"ח:יא

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם לְרִאשְׁתָּו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

And he lighted upon the place, and tarried there all night, because the sun was set; and he took one of the stones of the place, and put it under his head, and lay down in that place to sleep.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

13

כמ"ש בס"י שני אבנים

在光明節 maamar <Havayah 如此說：如果你行在我的道中> (30a-b) 中，天使與靈魂被稱為「站立」，因為它們源自字母，而字母是「無生命」的；正如《Sefer Yetzirah》所說：「兩塊石頭建成……」：字母在指引它們的心智面前屈從。50a (Shemos (שמות)) 處指出，石頭就是字母，它們從 Yaakov —— 「י עקב」 (yud-akev) —— 領受；56b (Va' era (וָאֵרָא)) 處則說，字母組合就是構成城市的「房屋」。

KEHOT 註記

פ"ד מט"ז. וראה גם לקמן ל, א. נ, א. נ, ב. לקו"ת במדבר ח, ב.

14

וכתפארת אדם לשבת בית

此處引自以賽亞（ישעיהו）對一尊偶像的描述：它被雕刻成「如同人的美貌，居住在房屋中」。阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）只借用人居住在房屋中的意象，來描述理智寓居於字母之中。

Isaiah 44:13 ישעיהו מ"ד:י"ג

תָּרַשׁ עֲצִים וְנָטָה קוֹ וְתִאָּרְהוּ בַשָּׂרֵד יַעֲשֶׂהוּ בַמִּקְצָעוֹת וּבַמְחוּגָה וְתִאָּרְהוּ וַיַּעֲשֶׂהוּ כְתֻבֵּנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְת בֵּית:

The carpenter stretcheth out a line; He marketh it out with a pencil; He fitteth it with planes, And he marketh it out with the compasses, And maketh it after the figure of a man, According to the beauty of a man, to dwell in the house.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י מד, יג.

15

ועוד טעם אחר

手稿異文：根據註釋，手稿2057中缺少這些文字。

KEHOT 註記

ת"י אלו ליתא בבזך 2057.

16

בד"ה להבין בתוס' ביאור ענין וייצר

該段 <為了理解，並進一步闡明「Havayah Elokim 塑造了人」一事>，將四種受造類別——無生命、植物、動物、言語者——對應到靈魂：字母是靈魂中的「無生命」層次，因為它們不會生長；情感則由心智「生長」而出。在上界，Malchus 是無生命的層次。這就是本段所說字母相對於心智而言是「無生命」的意思。

KEHOT 註記

לעיל ד, א.

17

אות הוא בצבא דילי

《Talmud》（תלמוד）將「萬軍」之名（צבאות, Tzevakos）解作：「祂是祂軍旅中的一個記號。」這篇 maamar 將「字母」（אות, os）解作「字母」：在 ה' 面前，一切天軍都如同一個字母。

חגיגה ט"ז א' ג' ד' 4-3 Chagigah 16a:3-4

וְרִישׁ לְקִישׁ אָמַר: "ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ" — אָדוֹן הוּא בְּצָבָא שְׁלוֹ. וְרַבִּי חִינּוּא בַר אֲבָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: "לֹא בְרוּת ה' וְאַחַר הָרִית רַעַשׁ לֹא בְרַעַשׁ ה'. וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ ה' וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה זָקָה", "וְהִנֵּה ה' עוֹבֵר".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ראה חגיגה טז, א.

18

אלף אלפין ורבוה רבבן

但以理（דניאל）描述他夜間所見的異象：亙古常在者坐在寶座上，「千千」服事祂，「萬萬」站在祂面前。這篇 maamar 引述此景，以說明即使廣大的天軍，在無限之光（אין, Or Ein Sof）面前也自我消融。

Daniel 7:10 דניאל ז':י

נָהָר דִּי־נִגְדַּן וְנִגְדַּן וְנִפְסַח מִן־קְדְמוֹהִי אֱלֹף אֱלִפִּין וְשִׁמְשׁוּנָה וְרַבּוּ רַבְבָּן קְדְמוֹהִי וְקוֹמוֹ דִּינָא יְתֵב וְסַפְרִין פְּתִיחוּ:

A fiery stream issued And came forth from before him; thousand thousands ministered unto him, And ten thousand times ten thousand stood before him; The judgment was set, And the books were opened.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

19

ולגדודיו אין מספר

比勒達 (בלדד) 回答約伯 (איוב) 時問道：「祂的軍旅豈有數目？」祂的天軍多得不可計數。這篇 maamar 暗指此處，以說明即使這些天軍，在祂面前也仍是有限的。

איוב כ"ה:ג' Job 25:3

הֲיֵשׁ מִסְפָּר לְגִדּוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרְהוּ:

Is there any number of His armies? And upon whom doth not His light arise?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

20

וכנודע ענין הערך במספר

註釋指出，《Or HaTorah》提出疑問：這個比喻如何成立？因為即使創世十句話語中的創造性字母，相對於上界的智慧 (חכמה) 而言也是「無生命」的；而受造物與無限者之間的差距，遠遠大於字母與心智之間的差距。解答見該處。

KEHOT 註記

ראה באוה"ת בראשית כרך ז תתכד, ב, שצ"ע דאף המהוה הנבראים שהוא אותיות דע"מ הם דומם לגבי חכמה עילאה, וכש"כ הנבראים מהאותיות כו', וא"כ איך דימה ביטול הנברא לא"ס כ"ה כמו ביטול האותיות לגבי השכל דהרי אין ערוך יותר לאין קץ, וראה שם התירוצ, ומציין לעיין בתו"ח ויצא כג, ג ואילך.

第 5 段

21

וישם מראשותיו

「他把它們放在自己的頭上。」這應理解為：把字母提升到高於一切世界的層次。

בראשית כ"ח:י"א Genesis 28:11

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמַשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מִרְאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

And he lighted upon the place, and tarried there all night, because the sun was set; and he took one of the stones of the place, and put it under his head, and lay down in that place to sleep.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

22

נעוץ תחלתו בסופן

《Sefer Yetzirah》(ספר יצירה) 論及十個屬性 (ספירות, Sefiros) 時說：「它們的末端嵌入它們的起始處，它們的起始處也嵌入它們的末端」，就像火焰與炭火相連。這篇 maamar 用這一點來說明環繞一切世界之光 (סובב כל עלמין, sovev kol almin) 的圓形層面；在其中，最低處與最高處相接。

ספר יצירה א' ז' 1:7 Sefer Yetzirah 1:7

עשר ספירות בלי מה נעוץ סופן בתחלתו ותחלתו בסופן כשלהבת קשורה בגחלת שאדון יחיד ואין לו שני ולפני אחד מה אתה סופר:

The decade of existence out of nothing has its end linked to its beginning and its beginning linked to its end, just as the flame is wedded to the live coal; because the L-rd is one and

there is not a second one, and before one what wilt thou count?

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain) · Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain)

23

ומתחת זרועות עולם

摩西 (משה) 在最後的祝福中對以色列 (ישראל) 說：「永恆的 ה' 是居所，底下有永存的勝臂 (זרועות עולם, zero' os olam)。」顯然，עולם (olam) 意為「永恆」；這篇 maamar 將此經文解讀為：最高的力量——סובב כל עלמין——恰恰位於「底下」，如同圓形一般。

דברים ל"ג:כ"ז Deuteronomy 33:27

מֵעֵנָה אֱלֹהֵי אֲדָם וּמִתַּחַת זְרֻעֹת עוֹלָם וְיִגְרַשׁ מִפְּנֵיךְ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשָּׁמַיִם:

The eternal G-d is a dwelling-place, And underneath are the everlasting arms; And He thrust out the enemy from before thee, And said: 'Destroy.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים לג, כז.

第 6 段

24

雅各 (יעקב) 取了「那地方的石頭中的一些」。這個表示部分的「從……中」被解讀為教導我們：只有一個字母——יוד (yud, 字母 י) ——具有被提升的能力。

בראשית כ"ח:י"א Genesis 28:11

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמַשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מִרְאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

And he lighted upon the place, and tarried there all night, because the sun was set; and he took one of the stones of the place, and put it under his head, and lay down in that place to sleep.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

25

הוי' בחכמה

所羅門 (שלמה) 教導：「הוי' (Havayah) 以智慧 (חכמה, Chochmah) 奠定大地。」引用此句，是為了表明 ה'——祂的光——安住於 חכמה。

משלי ג' 19:3 Proverbs 3:19

ה' בְּחָכְמָה יָסַד־אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה:

The L-RD by wisdom founded the earth; By understanding He established the heavens.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

26

ועמ"ש . . בענין אבא למשקל דא י'

該註釋請讀者參閱此處，以了解 «Ra' aya Mehemna» 「用來稱量的石頭：這就是字母 י'」一語；正文也引用了這句話。

KEHOT 註記

ראה ביאורו"ז להצ"צ כרך א ע' רפא.

27

וישם אותה מצבה

雅各把那塊石頭立作柱子。這被解讀為第二次提升：從 יו"ד (yud) 的層級升至 וי"ו (vav, 字母 ו) 的層級。

בראשית כ"ח:18

וַיִּשְׁכֶּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיָּקֶם אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאשְׁתּוֹ וַיִּשָּׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצֹק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ:

And Jacob rose up early in the morning, and took the stone that he had put under his head, and set it up for a pillar, and poured oil upon the top of it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

28

ושוי יתה קמא

昂克羅士 (אונקלוס) 將「他把它立作柱子」譯作「他使它立著 (קמא, kama)」。本篇 maamar 將此與約瑟 (יוסף) 所說的「我的禾捆起來了 (קמה, kamah)」相連：那塊石頭是從平放被立起來的。

Onkelos Genesis 28:18

וַאֲקִידִים יַעֲקֹב בְּצִפְרָא וְנָסִיב יֵת אֲבָנָא דִּי שְׁוִי אֲסֻדְהִי וְשְׁוִי יֵתָה קָמָא וְאַרְיִק מִשְׁתָּא עַל רִישָׁהּ:

Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC)

29

והגביה אותה עוד ממטה למעלה

另一篇論述的註釋 65，進一步討論把石頭由下而上提升。

KEHOT 註記

ראה ד"ה אתה אחד תשל"ב (סה"מ מלוקט ח"א) הערה 65.

30

לבחי' ומקורות . . בחי' יודי"ן ווי"ן

該段把鬚鬚的十三種修飾形態解釋為字母，與 ו, 字母，是收縮在皮膚下、唯有經由毛囊才顯露的光；字母 ו, 是延伸出的毛髮；父 (אבא, Abba) 從第八個命運源 (מזל, mazal) Notzer 引取流注。

KEHOT 註記

ראה לקמן מח, ד. מובא באוה"ת בראשית שעד, א. ובד"ה למען דעת תרס"ט ע' מה. ראה גם לקו"ת פ' נצבים נג, א "שהשערות הן בחי' ווי"ן והאור שבתוך השערה הוא בחי' יו"ד כמ"ש בלק"ת [=להאריז"ל] ר"פ תולדות."

31

בחי' יודי"ן ווי"ן

手稿異文補充說，字母，與 ו, 是來自至高「無」的至高照耀，藉著它們所汲取的養分而來；毛髮之所以是字母，與 ו, 是因為其養分來源所在之處。

KEHOT 註記

בבזך 284 קלו, ב נוסף: לפי שהן הארות עליונים מאין עליונים דרך יניקתם כו' כמ"ש במ"א והשערות הן בחי' יודי"ן ווי"ן: כי מקום יניקתם. באוה"ת שה"ש ע' רכה ובהמשך תרס"ו ע' תי מביא זה בשם לקו"ת להאריז"ל פ' תולדות דשער הוא אותיות עשר שהוא בחי' ו' א"כ נעשית וי"ו.

32

וישוב אל ה' וירחמהו

以賽亞 (ישעיהו) 呼籲惡人離棄自己的道路：「願他歸向 ה', 祂必憐憫他。」這句話用來說明靈魂的提升，這提升會從十三種屬性引下憐憫。

Isaiah 55:7

יָעֹזֵב דְּרָכָיו וְאִישׁ אֶן מִחֲשַׁבְתּוֹ וַיִּשָּׁב אֱלֹהִי וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹקֵינוּ כִּי־יִרְכֶּה לְסֻלּוֹחַ:

Let the wicked forsake his way, And the man of iniquity his thoughts; And let him return unto the L-RD, and He will have compassion upon him, And to our G-d, for He will abundantly pardon

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

33

קמה אלמתי

約瑟向他的兄弟們講述自己的夢：「我的禾捆起來了，也直立著」，他們的禾捆都向它下拜。本篇 maamar 以兩者共有的詞根說明：柱子就是那塊由平躺而被立起的石頭。

בראשית ל"ז:7

וַהֲנֵה אֲנַחְנוּ מְאֻלָּמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וַהֲנֵה קָמָה אֲלֵמִתִּי וְגַם־נִצְבָּה וַהֲנֵה תִסְבֶּנָּה אֲלֵמֶיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינָה לְאֵלֵמֶתִי:

for, behold, we were binding sheaves in the field, and, lo, my sheaf arose, and also stood upright; and, behold, your sheaves came round about, and bowed down to my sheaf.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית לז, ז.

第 8 段

כי היודי"ן שבת"ד הוא גבוה מהווי"ן . . מהשערות עצמן שהן בחי' ו'

註釋指出，鬚鬚諸配置中的 yud 字母高於 vav 字母（即毛髮本身）這一點，在該處有所說明。

KEHOT 註記

מבואר בד"ה כל המאריך באחד תרע"ח ע' שפת.

第 9 段

35

אבא יונק ממזלא

《Zohar》(זהר) 描述，至高的智慧 (חכמה, Chochmah；父 (אבא, Abba) 從至高鬚鬚的流注源頭 (מזל, mazal) 引取流注。註釋藉此說明，諸修飾 (תיקונים, tikkunim) 中的希伯來字母「ו' (vav)，高於智慧 (חכמה) 中的希伯來字母「י' (yud)。

Zohar III, 289b

KEHOT 註記

ראה זח"ג רפט, ב. ע"ח שער הכללים פ"ה. ראה לקמן מח, ד. ובכ"מ.

36

ויצק שמן על ראשה

雅各 (יעקב) 把油倒在柱頂上。將此理解為：流注從隱藏的心智進入各個靈性流注渠道 (מזלות, mazalos)，再下降至妥拉的律法中。

בראשית כ"ח:18

וַיִּשְׁכֶּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיָּקֶם אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאשְׁתּוֹ וַיִּשָּׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצֹק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ:

And Jacob rose up early in the morning, and took the stone that he had put under his head, and set it up for a pillar, and poured oil upon the top of it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

37

סלסלה ותרוממך

所羅門（שלמה）勸勉他的兒子珍視智慧：「高舉她，她就必提升你。」此處，這話是指口傳妥拉的律法；這些律法根植於隱藏心智的髮絲中。「高舉她」（סלסלה，salseleha）暗示頭髮的捲曲（סלסול，silsul）。

משלי ד' ח': Proverbs 4:8

סלסלה ותרוממך תכבדך כי תחבקנה:

Extol her, and she will exalt thee; She will bring thee to honour, when thou dost embrace her.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי ד, ח.

第 10 段

38

ויקם עדות ביעקב

亞薩（אסף）敘述「如何」在雅各（יעקב）立下見證，並在以色列設立妥拉，命令列祖將妥拉教導他們的子女。此處引用此節，將妥拉智慧的引降與雅各相連。

תהילים ע"ח:ה': Psalms 78:5

ויקם עדות ביעקב ותורה שם בןשאל אשר צוה את־אבותינו להודיעם לבניהם:

For He established a testimony in Jacob, And appointed a law in Israel, Which He commanded our fathers, That they should make them known to their children;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים עח, ה.

39

המחליף פרה בחמור

《Mishnah》（משנה）裁定：有人以一頭母牛交換一頭驢，母牛後來生了小牛，這小牛歸誰所有。這篇 maamar 以此作為例子，說明一條關乎最物質層面事務的法律，仍能揭示上界的智慧（חכמה，Chochmah）。

משנה בבא מציעא ח' ד': Mishnah Bava Metzia 8:4

המחליף פרה בחמור ויולדה, וכן המוכר שפחתו ויולדה, זה אומר עד שלא מכרתה, וזה אומר משלקחתי, יחלקו. היו לו שני עבדים, אחד גדול ואחד קטן, וכן שתי שדות, אחת גדולה ואחת קטנה, הלוקח אומר גדול לקחתי, והלה אומר איני יודע, וזה אומר גדול. המוכר אומר קטן מכרתה, והלה אומר איני יודע, אין לו אלא קטן. זה אומר גדול וזה אומר קטן, ישבע המוכר שהקטן מכה. זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע, יחלקו:

If one swapped a cow for a donkey, and it gave birth, So too if one sold his slave and she gave birth, [And] one (the seller) says, "It was born before I sold her", and the other (the buyer) says, "It was born after I bought her", they shall divide [the value of what was born]. If one had two slaves, one large and the other small, or two fields, one large and the other small, [And he sold one of them], If the buyer says, "I bought the large ...

Torat Emet 357 (Public Domain) · Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

40

שו"ה כו' גילוי — שכל פרטי . . חכמה עילאה

一種抄本異文：根據註釋，該抄本缺少這些文字。

KEHOT 註記

בבז 633 ליתא.

41

בהררי קדש

可拉（קרח）的兒子們歌頌錫安：「祂的根基在聖潔的山嶺中。」此處將這句改用來指妥拉的律法；妥拉律法的根基乃是上界的 חכמה。

תהילים פ"ז:א': Psalms 87:1

לבני־קרח מזמור שיר וסודתו בהררי־קדש:

A Psalm of the sons of Korah; a Song. His foundation is in the holy mountains.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 11 段

42

מה להלן באימה וביראה אף כאן באימה

《Gemara（גמרא）》教導，研習妥拉必須如同妥拉在西奈山頒授時那樣：「正如那裡如此，懷著懼怕、敬畏、戰慄與震顫，這裡也應如此。」本篇講論（מאמר，maamar）據此引申：所有妥拉研習都應懷有西奈山的敬畏。

ברכות כ"ב א' ד': Berachot 22a:4

דתנא: "והודעתם לבניך ולבני בניה", וקתיב בתריה "יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב", מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיע, אף כאן באימה וביראה וברתת ובזיע.

for there is a teaching: "Thou shalt make them known unto thy children and thy children's children" (Deut. iv. 9) and it continues, "The day that thou stoodest before the L-rd thy G-d in Horeb" (Deut. iv. 10) — as [the Israelites stood at Horeb] with dread and fear and trembling and shaking, so here [when teaching Torah] must it be with dread and fear and trembling and shaking.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) · Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

第 12 段

43

ראו את הקולות

KEHOT 的註記指出，這些文字見於 Exodus 20:18。

שמות כ' י"ח: Exodus 20:18

ויעמד העם מרחק ומשה נגש אליהעמרפל אשר־שם האלקים:

And the people stood afar off; but Moses drew near unto the thick darkness where G-d was.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות כ, יח.

44

כל העם ראו את הקולות ואת הלפידים

在頒授妥拉時，「全體百姓看見了聲音和火焰」，山上也冒著煙，他們都戰慄。這描述了帶來敬畏的公開顯現。

שמות כ' ט"ו: Exodus 20:15

וקליהעם ראים את־הקולות ואת־הלפידים ואת קול השפר ואת־ההר עשן וירא העם ויגעו ויעמדו מרחק:

And all the people perceived the thunderings, and the lightnings, and the voice of the horn, and the mountain smoking; and when the people saw it, they trembled, and stood afar off.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

45

פנים בפנים

摩西（משה）提醒以色列：「（הי）在山上從火中與你們面對面說話。」阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）將此與「面容的隱藏」相對照；這種隱藏並不適用於妥拉中的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）。

Deuteronomy 5:4 דברים ה' ד' 4:5

פנים בפנים דבר ה' עמכם בקר מתוך האש:

The L-RD spoke with you face to face in the mount out of the midst of the fire—

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים ה, ד.

46

כחשיכה כאורה

大衛（דוד）對他說，黑暗在祂面前並不昏暗：「黑暗如同光明。」這用以說明，對無限之光而言，靈性與物質、西奈與今日，都是相等的。

Psalms 139:12 תהלים קל"ט י"ב:139

גם־השֹׁךְ לֹא־יִחְשֹׁךְ מִמֶּנִּי וְלֵילָה כִּיּוֹם יֹאִיר כְּחֹשֶׁכְךָ כְּאוֹרָה:

Even the darkness is not too dark for Thee, But the night shineth as the day; The darkness is even as the light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 13 段

47

שׁו"ה ירידת יעקב — הש"ע נהרין בגילוי למטה וליקח מאבני המקום

一份手稿異文作：「三百七十道光在下方顯現，並取『當地的石頭』。」

KEHOT 註記

בבוכ 633: "גילוי ש"ע נהרין למטה ולקחת מאבני המקום.

48

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה

雅各（יעקב）離開別是巴，往哈蘭去。這可理解為：從超然屬性的源頭，下行至流注受阻之處。

Genesis 28:10 בראשית כ"ח י"10:28

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה:

And Jacob went out from Beer-sheba, and went toward Haran.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

49

שׁו"ה מבאר — שבע באר הוא מקור ומעיין הנובע ז' מדות

一份手稿異文省略「Sheva」一詞，並接著說：「井是上層的智慧，是七個屬性的泉源與源頭。」

KEHOT 註記

בבוכ 633 תי' "שבע" ליתא שם ואח"כ כי "באר הוא חכ"ע מעין ומקור שבע מדות."

50

לך ה' הגדולה והגבורה

大衛（דוד）在全體會眾面前稱頌 ה'：「尊大、能力、美麗、勝利與光輝都屬於祢，הוי'（Havayah）。」哈西迪思想（חסידות，Chassidus）將這一系列性解讀為七個超然屬性；它們全都「屬於祢」，全然自我消融於 ה'。

I Chronicles 29:11 דברי הימים א כ"ט י"א:29

לְךָ ה' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּקָאָרְתָּ וְהַנִּצָּחַת וְהַיְּהוּדָה כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ ה' הַמְּלִכָה וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל לְרָאשׁ:

Thine, O L-RD, is the greatness, and the power, and the glory, and the victory, and the majesty; for all that is in the heaven and in the earth is Thine; Thine is the kingdom, O L-RD, and Thou art exalted as head above all.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

51

שׁו"ה הגדולה — חר"ן (ע"ה) בגימט' גרונ'ן

一份手稿異文作：「哈蘭連同 kollel 的數值等於喉嚨。」

KEHOT 註記

בבוכ 633 חר"ן בגימט' עם הכולל גרון.

52

כשהקול יוצא כדרכו

Tzemach Tzedek（הצמח צדק）對 Tehillim（תהלים）的註釋在這些字句下，指出此處引自 Zohar 的 Vaera（25b），其中論及摩西是「聲音」。

KEHOT 註記

ביהל אור לקאפ' קמט ע' תקפו מציין ע"ז: ע' זח"ב פ' וארא דכ"ה ע"ב משה קלא.

53

חרן אותיות נחר

此處，Alter Rebbe（אדמו"ר הזקן）引述阿里札爾的 Likkutei Torah（Vayeitzei 篇起首），指出喉嚨與哈蘭是一回事，兩者數值相同：喉嚨是最狹窄之處，象徵心智的「狹小」；審判與嚴厲力量由這種狹小而來，因此哈蘭也由喉嚨而生。

KEHOT 註記

לקמן נח, ג מציין לקו"ת להאריז"ל ר"פ ויצא ששניהם בגימטריא אחת. ובאזה"ת בראשית כרך א קעה, א מציין ללקו"ת פ' וישב ע"פ ויהי אחר הדברים האלה, וכ"ה באזה"ת וארא ע' קעה. למה שנתבאר כאן ראה אזה"ת וארא ע' קעה. סה"מ תרל"ב כרך ב ע' תצא. תרל"ג כרך א ע' לא ואילך. יהל אור ע' תקפו.

54

יגעתי בקראי

大衛從困苦中呼喊：「我因哭喊而疲憊；我的喉嚨乾啞。」「נחר」（nichar，喉嚨乾啞）一詞所用的字母，正是「哈蘭」（חרן）的那些字母，並描寫喉嚨受阻。

Psalms 69:4 תהלים ס"ט ד'4:69

יִגְעַתִּי בִקְרָאִי נַחַר גְּרוֹנִי כְּלוּ עֵינַי מִיַּחַל לְאֱלֹקִי:

I am weary of my crying; my throat is dried; Mine eyes fail while I wait for my G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים סט, ד.

55

כשגובר בו יסוד האש

進一步討論聲音中火元素占上風之處。

KEHOT 註記

ראה אזה"ת וארא ע' קעה. במדבר ע' כג.

第 14 段

56 המפסיק את הקול
 對於「截斷聲音」一語，Tzemach Tzedek 對 Tehillim 的註釋援引《Zohar》論 Vaera (26a)，說明聲音如何被截斷。

KEHOT 註記

ביהל אור שם: וע' זהר שם דכ"ו תחלת ע"א.

57 נאלמתי דומי'
 大衛 (דוד) 在惡人面前抑制言語，說：「我默然不語。」這用來描述神聖的「聲音」——光的流注——被截斷的狀態。

Psalms 39:3 תהילים ל"ט:ג

נאלמתי דומיה הקשיתי משוב וכאבי נעקר:

I was dumb with silence; I held my peace, had no comfort; and my pain was held in check.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לט, ג.

58 ובין בכל נפש . . אשר נמשך אחריהם
 該處引述了這段文字，談到每個猶太人的妥拉研讀，如何因身體和動物性靈魂的熱度而處於分離狀態。

KEHOT 註記

מובא באוה"ת במדבר ע' כד.

59 לבירא עמיקתא
 《Gemara》(גמרא) 以「從高聳的屋頂墜入深坑」描繪從最高處跌至最低處的墜落。此處用來描述雅各 (יעקב) 從別是巴 (באר שבע, Be'er Sheva) 下行至哈蘭的情形。

Chagigah 5b:16 חגיגה ה' ב:ט"ז-י"ז

רבי תנא נקיש ספר קינות וקא קרי בגויה, כי מטא להאי פסוקא "השליך משמים ארץ" — נפל מן ידיה, אמר: מאיגרא רם לבירא עמיקתא. רבי ורבי חייא הוו שקלי ואזלי באורחא, כי מטו לההוא מתא, אמרי: איבא צורבא מרבנן הקא, ומאור עינים הוא. אמר לקה רבי חייא לרבי: תיב את, לא תזלזל בנשיאותך. איזיל אגא ואקביל אפיה.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

60 שו"ה מקום החרן — להיות בחי' נפרד
 一種手稿異文增添：「而非處於對無限之光的自我消融狀態，願祂受頌讚。」

KEHOT 註記

בבבך 633 נוסף ולא בבחי' ביטול לאוא"ס ב"ה.

61 כמ"ש בזהר ע"פ גער חית קנה
 一種手稿異文：此處不引述《Zohar》論這節經文，而是寫作「正如《Idra Rabba》所說」。

KEHOT 註記

פ' פנחס רנא, ב. בבבך 1824: כמ"ש באד"ר.

62 גער חית קנה
 大衛的詩篇中，有一句祈求 ה' 斥責蘆葦中的野獸」的話；這指一股敵對勢力。《Zohar》(זהר) 將 חית (chayas, 意為

「野獸」) 解讀為字母 ח (ches)；這個字母受「斥責」後，便成為 ה (hei)。

Psalms 68:31 תהילים ס"ח:ל"א

גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרפס ברצי כסף בזר עמים קרבות יתפצו:

Rebuke the wild beast of the reeds, The multitude of the bulls, with the calves of the peoples, Every one submitting himself with pieces of silver; He hath scattered the peoples that delight in war!

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

63 כמ"ש בזהר ע"פ גער חית קנה שמחמץ נעשה מצה

《Zohar》在 Pinchas 篇 (פינחס) 中解釋，破開字母 ח，便使發酵餅 (חמץ, chametz) 變成無酵餅 (מצה, matzah)。阿德莫爾·哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 將同樣的字母變換用於把哈蘭 (חרן, Charan) 轉成歡唱 (רנה, rinah)。

Zohar, Pinchas 105:727-106:740 פנחס הזהר,

ק"ה תשכ"ז-ז' ק"ו תש"מ

第 15 段

64 ושבותי בשלום
 雅各 (יעקב) 立誓要平安返回父親的家。這可解作從哈蘭返回以撒 (יצחק) 所代表的層面——歡笑。

Genesis 28:21 בראשית כ"ח:כ"א

ושבותי בשלום אלי בית אבי והיה לי לאלקים:

so that I come back to my father's house in peace, then shall the L-RD be my G-d,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כח, כא.

65 צחק עשה לי
 撒拉 (שרה) 在以撒 (יצחק) 出生時說：「我使我歡笑；凡聽見的人，都要因我歡笑。」這是以撒之名的由來，也說明了未來式「將歡笑」的用法。

Genesis 21:6 בראשית כ"א:ו

ותאמר שרה צחק עשה לי אלקים כליה שמע יצחקי לי:

And Sarah said: 'G-d hath made laughter for me; every one that heareth will laugh on account of me.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כא, ו.

66 אהפוך אל עמים
 藉著西番雅 (צפניה) 應許：「那時，我必使萬民轉用純正的言語，使眾人都呼求 הוי' (Havayah)。」這篇 maamar 將「我必轉變」(אהפוך, ehpoche) 解作「轉化為相反形態」(is' hapcha, אתהפכא) 由此帶來歡笑。

Zephaniah 3:9 צפניה ג:ט

כייאז אהפוך אלי עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שקם אהד:

For then will I turn to the peoples A pure language, That they may all call upon the name of the L-RD, To serve Him with

one consent.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 16 段

67 במקום שבע"ת עומדין

前一篇 maamar 解釋，悔悟回歸會使炙烈的惡劣特質回歸 ה'，在上方帶來極大的喜悅，如同一隻會說話的鳥所帶來的喜悅；哈蘭化為歡唱，正如發酵餅變為無酵餅一般。當污穢之靈被除去時，這份喜悅將在未來顯露。

KEHOT 註記

ראה לעיל כא, ג.

68 אם ישראל עושין תשובה

塔木德教導說，以色列若悔悟回歸（תשובה, teshuvah），便會得蒙救贖。此處指出，救贖與轉變緊密相連。

Sanhedrin 97b:14–15 סנהדרין צ"ז ב:י"ד-ט"ו

אמר רב: כלו כל הקצין, ואין הדבר תלוי אלא בתשובה ומעשים טובים. ושמאל אמר: דיו לאכל שיעמוד באכלו. כתנאי: רבי אליעזר אומר: אם ישראל עושין תשובה – נגאלין, ואם לאו – אין נגאלין. אמר לו רבי יהושע: אם אין עושין תשובה אין נגאלין? אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזירותיו קשות כהמן, וישראל עושין תשובה ומחזירין למושב. תנא אידך: רבי אליעזר אומר, אם ישראל עושין תשובה – נגאלין, שגזמר: "שובו ..."

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

סנהדרין צז, ב.

69 שלעתיד יאמרו על יצחק

塔木德記載，在未來，以色列將對以撒（יצחק）說：「你是我們的父親。」阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將此解讀為一切下降的目標：以撒的喜樂。

Shabbat 89b:2 פ"ט ב:ב

מצנו שקושרין לשון של זהרית וכו'. "פשנים?" "פשנים" מיבעי לקה! אמר רבי יצחק, אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: אם יהיו חטאיכם פשנים הללו שסדורות ובאות מששתי ימי בראשית ועד עכשיו – פשלג ולבינו. דרש רבא, מאי דקתיב: "לכו נא ונבקחתי יאמר ה'" – "לכו נא?" "בואו נא" מיבעי לקה! "יאמר ה'" "אמר ה'" מיבעי לקה! לעתיד לבא יאמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: לכו נא אצל אבותיכם ויזכירו אתכם.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ראה שבת פט, ב.

70 כי אתה אבינו

先知向 ה' 的懇求：「因為祢是我們的父親；因為亞伯拉罕（אברהם）不認識我們。」塔木德記載，在未來，以色列會先對以撒說這句話。

Isaiah 63:16 ישיעיהו ס"ג:ט"ז

כִּי־אַתָּה אֲבִינוּ כִּי אֲבִרְהָם לֹא יָדָעוּ ויִשְׂרָאֵל לֹא יִכְרְנוּ אַתָּה ה' אֲבִינוּ בְּאֵלֵנוּ מַעֲלֵם שָׁמָד:

For Thou art our Father; for Abraham knoweth us not, and Israel doth not acknowledge us; Thou, O L-RD, art our

Father, Our Redeemer from everlasting is Thy name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 17 段

71 עושה שלום במרומיו בין מיכאל

比勒達（בלדד）論及時說：「主權與敬畏都與祂同在；祂在高天之上締造和平。」米德拉什與《Zohar》（זהר）解釋，這是指水的天使與火的天使之間的和平。

Job 25:2 איוב כ"ה:ב

הַמִּשַׁל וְפָחַד עִמּוֹ עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמַרְוָמָיו:

Dominion and fear are with Him; He maketh peace in His high places.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

Bamidbar Rabbah 12:5 במדבר רבה י"ב:ה'

Zohar III, 12ב זח"ג יב, ב

KEHOT 註記

איוב כה, ב. במד"ר יב, ה. זח"ג יב, ב. וראה ביאור"ז ר"פ לך לך.

72 בין מיכאל כו'

KEhot 的註記指出，Or HaTorah 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

באוה"ת צו ע' כב נוסף: וגבריאלי.

73 שלום שלום לרחוק

ה' 應許：「平安，平安，歸於遠方者，也歸於近處者。」這篇 maamar（maamar）引用「歸於遠方者」，並補充「成為近處者」：和平使原本遠離者得以親近。

Isaiah 57:19 ישעיהו נ"ז:י"ט

בֹּרָא נִיב שְׁפִתַּי שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרָחוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר ה' וְרָפָאתֵינוּ:

Peace, peace, to him that is far off and to him that is near, Saith the L-RD that createth the fruit of the lips; And I will heal him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י נז, יט.

74 ובשלום ב'

KEhot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

שם נוסף הרינו: ב'.

75 אך כיצד . . כמ"ש במ"א

這整段論及和平的文字亦引述於該處；註釋記載，該處作「在米迦勒與加百列之間」，並作「בשלום：二，也就是如此」。

KEHOT 註記

מובא באוה"ת פ' צו ע' כב.

第 18 段

76 ואת רוח הטומאה

ה' 藉著撒迦利亞（זכריה）應許，到了那日，祂要除去偶像和「地上的不潔之靈」：這是關於未來的預言；那時邪惡將無

從立足。

Zechariah 13:2 זכריה י"ג:ב

וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמָר ה' צְבָאוֹת אֶת־שְׁמוֹת הָעֹצְבִים מִיְּהֶאָרֶץ
וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֲבִיר מִיְּהֶאָרֶץ:

And it shall come to pass in that day, Saith the L-RD of hosts,
That I will cut off the names of the idols out of the land, And
they shall no more be remembered; And also I will cause the
prophets And the unclean spirit to pass out of the land.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

זכרי' יג, ב.

77 כי שמש ומגן ה' אלקים

可拉 (קרה) 的眾子唱道：「因為 (ה') אלקים (Elokim) 是太陽和盾牌。」ה' 是光，如同太陽；אלקים 是遮蔽它的盾牌。

Psalms 84:12 תהילים פ"ד:י"ב

כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגָּן ה' אֱלֹקִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן ה' לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהִלְכִים בְּתֵמִים:

For the L-RD G-d is a sun and a shield; the L-RD giveth
grace and glory; No good thing will He withhold from them
that walk uprightly.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים פד, יב.

78 וראו כל בשר

「ה'的榮耀必顯現，凡有血肉者都要一同看見」：這是未來
的榮耀向肉眼顯現。

Isaiah 40:5 ישעיהו מ':ה

וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' וְרָאוּ כָּל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי ה' דֹּבֵר:

And the glory of the L-RD shall be revealed, and all flesh
shall see it together; for the mouth of the L-RD hath spoken
it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

79 עין בעין יראו כל בשר . . וראו כל בשר . . ובאו במערות צורים

以賽亞 (ישעיהו) 說，錫安的守望者將歌唱，因為「他們必
眼對眼看見」，回歸錫安：這是未來公開顯現。

Isaiah 52:8 ישעיהו נ"ב:ח

קוֹל צִפְנֵיךָ נִשְׁאָו קוֹל יַחְדָּו יִרְגְּנוּ כִּי עֵין בְּעֵין יֵרָאוּ בָּשׂוּב ה' צִיּוֹן:

Hark, thy watchmen! they lift up the voice, Together do they
sing; For they shall see, eye to eye, The L-RD returning to
Zion.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע' נב, י. מ, ה, ב, יט.

80 ובאו במערות צורים ובמחילות עפר מפני פחד ה'

以賽亞預言，人們將進入洞穴，「躲避」的恐怖和祂威嚴的
榮耀，在祂起來震撼大地之時。」阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר) 引
用此節，說明未來顯現的壓倒性力量。

Isaiah 2:19 ישעיהו ב':י"ט

וּבָאוּ בַּמְעָרוֹת הַצּוּרִים וּבַמְחִילוֹת הָעֶפְרָה מִפְּנֵי פֶחַד ה' וּמִהָדָר גָּאוֹנוֹ בְּקוֹמוֹ
לְעֵרֵץ הָאָרֶץ:

And men shall go into the caves of the rocks, And into the
holes of the earth, From before the terror of the L-RD, And
from the glory of His majesty, When He ariseth to shake
mightily the earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 19 段

81 וכחשיכה כאורה

「黑暗在 ה' 面前也如同光明。」這句用來指無限之光 (אור
אין סוף, Or Ein Sof)；在祂面前，上與下是平等的。

Psalms 139:12 תהילים קל"ט:י"ב

גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יִחְשֹׁךְ מִמֶּךָ וְלֵיְלָה כִּיּוֹם יֵאָרֵר כְּחֹשֶׁכָה כְּאוֹרָה:

Even the darkness is not too dark for Thee, But the night
shineth as the day; The darkness is even as the light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 20 段

82 והאבן הזאת אשר שמתי מצבה

「我所立為柱子的這塊石頭，將成為 ה' 的殿。」這篇
maamar 現在解釋，這塊被舉起的石頭如何成為אלקות的居
所。

Genesis 28:22 בראשית כ"ח:כ"ב

וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹקִים וְכָל אֲשֶׁר תַּמְרִילִי
עֲשֹׂר אֲעֲשֶׂרְנוּ לָךְ:

and this stone, which I have set up for a pillar, shall be
G-d' s house; and of all that Thou shalt give me I will surely
give the tenth unto Thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 21 段

83 צוה ישועות יעקב

「命令施行雅各 (יעקב) 的拯救。」這是回憶本篇 maamar
開頭所說：藉著雅各，三百七十道光顯露出來。

Psalms 44:5 תהילים מ"ד:ה

אַתָּה־הוּא מֶלֶכִּי אֱלֹקִים צוֹה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב:

Thou art my King, O G-d; command the salvation of Jacob.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

84 וכל אשר תתן לי

雅各立誓，要把 ה' 賜給他的一切都取十分之一奉獻。重複
的動詞被解讀為無盡地奉獻十分之一，也就是日後每一次提
升，都奉獻一次。

Genesis 28:22 בראשית כ"ח:כ"ב

וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹקִים וְכָל אֲשֶׁר תַּמְרִילִי
עֲשֹׂר אֲעֲשֶׂרְנוּ לָךְ:

and this stone, which I have set up for a pillar, shall be
G-d' s house; and of all that Thou shalt give me I will surely
give the tenth unto Thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כח, כב.

85 צריך להיות נשאר . . נק' בחי' מעשר

該處引用了這段文字，並補充說，從「背對背」轉為「面對面」是一次接續一次的提升；這需要來自第一次提升的由下而起的激發，也就是 יסוד (Yesod) 之下的一點—— מלכות (Malchus) 的 כתר (Keser)。該處說，這就是什一奉獻。

KEHOT 註記

מובא באוה"ת מגלת אסתר ע' פ ד"ה ויקח המן סעי' ב ומוסיף: "היינו עד"מ מבחי' אב"א לבוא לבחי' פב"פ זהו ודאי עילוי אחר עילוי, וצ"ל אתעל"ת מעילוי הראשון והוא מה שנעשית בחי' נקודה תחת היסוד ונקודה זו זהו ענין כתר מל'. . וזהו ענין המעשר."

第 22 段

86 וכל אשר תתן לי

雅各 (יעקב) 立誓，要把 ה' 賜給他的一切都取十分之一獻上。這篇 maamar 將此解讀為未來層層上升時無窮盡的什一奉獻。

Genesis 28:22ב"כ:ה' בראשית כ"ה

והאבן הזאת אשר-שמתי מצבה יהיה בית אלקים וכל אשר תמנלי עשר אעשרנו לך:

and this stone, which I have set up for a pillar, shall be G-d's house; and of all that Thou shalt give me I will surely give the tenth unto Thee.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

87 הכתר הוא הממוצע

註釋在此指出，可參看這一處關於冠冕作為世界之間中介的觀念。

KEHOT 註記

ע"ח שער מ"א פ"ג. ראה ביאורו"ז להצ"צ כרך א ע' ערה. אגה"ק ס"כ (קל), (ב) ובליקוט פירושים חטריק שם. וראה בד"ה וילך תרס"ו ע' קסה ואילך. ובאוה"ת פ' יתרו ע' תתלט. ראה לעיל יט, ד.

88 הכתר הוא הממוצע בין עולם העליון לעולם התחתון

Kehot 的註釋指出，《Etz Chaim》(עץ חיים) Sha' ar 41, chapter 3) 此處將冠冕 (כתר, Keser) 說成上界與下界之間的媒介。

Sefer Etz Chaim 41:3עץ חיים מ"א:ג

89 כתר לי זעיר

以利戶 (אליהוא) 對約伯 (איוב) 說：「請等我 (כתר, kaser) 片刻，我就向你顯明。」kaser (「等待」) 一詞將冠冕與靜默聯繫起來。

Job 36:2איוב ל"ו:ב

פתרילי זעיר ואחזך כי עוד לאלוה מלים:

Suffer me a little, and I will tell thee; For there are yet words on G-d's behalf.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איוב לו, ב. באוה"ת ואתחנן ע' רפה, שבכתר יש ב' פ' לשון מקיף כתרו את בנימין, ולשון שתיקה כתר לי זעיר. ושניהם עולים בקנה אחד, כי הנה סייג לחכמה שתיקה סייג היינו גדר ומקיף, וזהו כתר לשון מקיף לחכמה והוא בחינת שתיקה, ע"ש. והם ב' הפירושים של רש"י והאבן עזרא. וראה ברמב"ן שם.

90 יונת אלם

這是大衛 (דוד) 一首詩篇的題辭：「遠方的靜默鴿之上。」Kehot 的註釋引述《Likkutei Torah》(לקוטי תורה)，指出這是以讚頌的方式說的；此處的靜默表達自我消融 (ביטול, bittul)。

Psalms 56:1תהלים נ"ו:א

למנוצח עליינות אלם רחקים לדוד מקתם באחו אותו פלשתים בגת:

For the Leader; upon Jonath-elem-rehokim. [A Psalm] of David; Michtam; when the Philistines took him in Gath. .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים נו, א. וראה בלקו"ת במדבר ז, ג: "דלשבת קאמר".

91 בעמדם תרפינה כנפיהן

在以西結 (יהזקאל) 的異象中，活物站定時便垂下翅膀。這被解讀為自我消融的靜默。

Ezekiel 1:24יהזקאל א'כ"ד:א

ואשמע את-קול כנפיהם קול מים רבים קול-ש"י בלכתם קול המלה קול מחנה בעמדם תרפינה כנפיהן:

And when they went, I heard the noise of their wings like the noise of great waters, like the voice of the Almighty, a noise of tumult like the noise of a host; when they stood, they let down their wings.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

יהזקאל א, כד. "בבחי' לחש וחשאי" — לקמן מ, ד.

92 אשר שם שמות בארץ

Kehot 的註記指出，這些文字見於 Psalms 44:9。

Psalms 44:9תהלים מ"ד:ט

KEHOT 註記

תהלים מד, ט.

93 אשר שם שמות בארץ

可拉 (קרח) 的眾子呼喊：「你們去看 הווי (Havayah) 的作為；祂使地上荒涼。」他們是在讚頌 ה' 在世界中的大能作為。這篇 maamar 將此聯繫到世界「荒涼」的一千年；這是進入更高境界之前的一個虛無階段。

Psalms 46:9תהלים מ"ו:ט

לכו-הווי מפעלות ה' אשר-שם שמות בארץ:

Come, behold the works of the L-RD, Who hath made desolations in the earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

94 וחד חרוב

拉夫·凱提納 (רב קטינא) 教導說，世界將存在六千年，「另有一[千]年荒涼」。這篇 maamar 將那荒涼的第七個千年解讀為更高上升之前的自我消融。

Sanhedrin 97a:12בבב"א:א

אמר רב קטינא: שית אלפי שני הוי עולמא, וחד חרוב, שנאמר: "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא". אב"י אמר: תרי חרוב, שנאמר: "ותיינו מימים ביום השלישי יקמנו ונתנה לפניו".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

95 ונתתם חמישית לפרעה

— Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

בראשית מז, מד.

96 ונתתם חמישית לפרעה

饑荒期間，約瑟（יוסף）吩咐埃及人把收成的五分之一交給法老（פרעה）。此處引用這件事，是因為兩份什一奉獻合起來就是五分之一。

בראשית מז:24 כ"ד

וְהָיָה בְּתַבּוּאוֹת וְנִתְּנָם חֲמִישִׁית לַפֶּרֶעַה וְאַרְבַּע הַיְדוֹת יִהְיֶה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וְלֶאֱכֹלְכֶם וְלֶאֱשֹׁר בְּבִתְיֵיכֶם וְלֶאֱכֹל לְטַפְּכֶם:

And it shall come to pass at the ingatherings, that ye shall give a fifth unto Pharaoh, and four parts shall be your own, for seed of the field, and for your food, and for them of your households, and for food for your little ones.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

97 (ובענין מ"ש . . כמ"ש במ"א)

— 一份手稿異文：該處沒有整段括號中的補充說明。

KEHOT 註記

בבז' 1824 ליתא כל הקטע. בבז' 17 יג, א נמצא קטע זה קודם ד"ה אך אין זה.

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain); Sefer Yetzirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain); Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeitzei/2/

為尊崇.....而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok